

ЗЕЛС ZELS

ГЛАСИЛО | NEWSLETTER

Декември / December
2014

ГЛАСИЛО

ЗАЕДНИЦА НА
ЕДИНИЦИТЕ
НА ЛОКАЛНАТА
САМОУПРАВА
НА РЕПУБЛИКА
МАКЕДОНИЈА

NEWSLETTER

ASSOCIATION
OF THE UNITS
OF LOCAL SELF -
GOVERNMENT OF
THE REPUBLIC OF
MACEDONIA

*Happy and
Successful* *Среќна
и усјешна*

година
2015

Почитувани,

Генералното собрание на ЗЕЛС во декември ја одржа четвртата седница на која ги усвои најзначајните документи на Заедницата: Акциониот план и Буџетот на ЗЕЛС за 2015 година. Претседателот на ЗЕЛС, Коце Трајановски, ги презентираше резултати од активности на ЗЕЛС во 2014 година, што се реализирани во согласност со четирите стратешки цели: лобирањето, зајакнувањето на капацитетите на администрацијата, поддршката на општините во „е-услуги“ и обезбедувањето на поголемо искористување на средствата од ИПА фондовите од страна на општините. Тој изрази загриженост во однос на предизвиците со кои се соочуваат голем број на општини во областа на образованието, за што посочи дека по заклучок на Управниот одбор на ЗЕЛС е упатено писмо до министерот за образование и наука, Абдулаќим Адеми, за средба со претставници од ЗЕЛС. На присутните им се обрати и министерот за локална самоуправа, Лирим Шабани, кој ја истакна досегашната соработка со ЗЕЛС и со општините, како клучна за успешното спроведување на процесот на децентрализација, а како гости на седницата присуствуваа и Лујза Винтон, постојан координатор на Обединетите нации и постојан претставник на УНДП во Република Македонија, како и претставник од Делегацијата на Европската унија во нашата земја.

Во овој месец се одржа и втората годишна конференција „Децентрализацијата и локалниот развој во перспективите на членството во ЕУ“, што ја организираа МЛС и ЗЕЛС, со поддршка на УНДП, на која претседателот на ЗЕЛС, потенцира дека на локалните власти им е потребна поголема доверба за учество во креирањето на важните политики во насока на децентрализираните процеси, како и поголема финансиска независност за општините.

Заедничкиот консултативен комитет меѓу Република Македонија и Комитетот на региони на Европската унија (ЗКК), на почетокот на декември, ја одржа еднаесеттата средба, на која се дискутираше за влијанието на локалната власт за членство во ЕУ и нејзината улога во промоцијата и заштитата на човековите права. На 9-ти декември - меѓународниот ден на борба против корупцијата, 35 општини и градот Скопје потпишаа повелби на антикорупциска политика - политика на интегритет, и на симболичен начин го ставија својот потпис на банерот со мапата на општини кои усвоиле вакви повелби. ЗЕЛС го промовираше и новиот проект, „Зајакнување на капацитетите на општинските службеници и на локални претставници за родово одговорно буџетирање“, што ќе го реализира во следните 24 месеци, со поддршка на UN Women, тело на Обединетите нации.

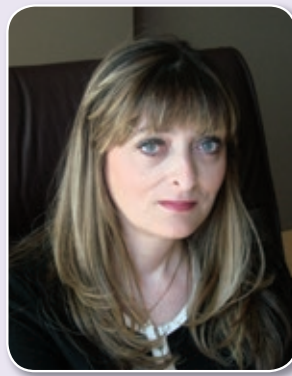
ЗЕЛС тренинг центарот организираше повеќе обуки во делот на зајакнувањето на административните капацитети на општините. За претставниците од ЛЕР одделенијата од општините беа организирани три обуки во овој месец: едната на тема: „Туризмот и потенцијалите на општините“, втората посветена на запознавање со словенечките искуства за финансирање на општински инфраструктурни проекти од европските и други фондови и третата - за локален развој воден од заедницата - алатка која се користи во европските структурни и инвестициски фондови. За ИТ вработените од општините беше реализирана обука на тема - „Основите во андроид програмирање“.

Во овој месец во ЗЕЛС, триесетчлена делегација од Република Косово, со поддршка на Проектот на ГИЗ за управување со земјиштето и катастар во Косово, беше во студиска посета за да се запознаат со искуствата на ЗЕЛС во реализирањето и имплементирањето на проектот „е-дозвола за градба“. За овие и за други активности на ЗЕЛС повеќе ќе прочитате во декемврискиот број на Гласилото.

Ви посакувам успешна и берикетна НОВА 2015 ГОДИНА !

Со почит,

Извршен директор
Душица Перишиќ

Dear readers,

The General Assembly of ZELS held its 4th session in December and adopted the most relevant documents of the Association: the Action Plan and the ZELS Budget for 2015. The President of ZELS, Koce Trajanovski elaborated the outcomes from ZELS activities in 2014, conducted in conformity with four strategic goals: lobbying, capacity strengthening of the administration, support for municipalities in “e-services” and the provision of greater utilization of IPA Funds by municipalities. He voiced his concern about challenges that many municipalities encounter in education, thus upon the conclusion of the Managing Board of ZELS, a letter will be addressed to the Minister of Education and Science, Abdilaqim Ademi on scheduling a meeting with ZELS representatives. The attendants were also addressed by the Minister of Local Self-Government, Lirim Shabani who emphasized the cooperation with ZELS and municipalities as essential for successful implementation of the decentralization process. This session was also attended by guests: Louisa Vinton, United Nations Resident Coordinator and UNDP Resident Representative in the Republic of Macedonia, and a representative of the European Union Delegation in our country.

The second annual conference on “Decentralisation and Local Development in the Perspective of Future EU Membership” was also held this month, under the organization of the Ministry of Local Self-Government and ZELS and the support of UNDP. On this occasion, the President of ZELS accentuated that the local self-government requires trust pertaining to participation in relevant policy-making decentralization processes and greater financial stability for municipalities.

The Joint Consultative Committee between the Republic of Macedonia and the Committee of the Regions of the European Union (JCC) held its 11th meeting in the beginning of December thereby discussing the impact of local self-government on EU Membership and its role on promoting and protecting the human rights. On December 9th, the International Anti-Corruption Day, 35 municipalities and the City of Skopje signed charters on anti-corruption policy of integrity, and symbolically signed for themselves on the banner with the map of municipalities that had adopted these charters.

ZELS also promoted the new Project “Enhancing the capacities of local administration and municipal bodies on gender responsive policies and budgets” which is going to be implemented in the next 24 months, via the support of UN Women, United Nations Entity.

Pertaining to the strengthening of administrative capacities in municipalities, the ZELS Training Centre delivered a bunch of trainings. This month, LED municipal representatives attended three trainings. The first one was entitled: “Tourism and the Potentials of Municipalities; the second was intended for the Slovenian experiences in funding municipal infrastructural projects via European and other funds and the third referred to the local development led by the community – an applied tool in European structural and investment funds. IT municipal employees were able to attend the training on “Basics in Android Programming”.

This month, ZELS welcomed a 13-member delegation from the Republic of Kosovo, supported by the GIZ Project on land and cadastre management in Kosovo. They paid this study visit in order to get familiarized with the experience of ZELS in conducting and implementing the project “e-building permits”. You may read thorough pieces of information about the aforementioned and other activities of ZELS in the December Newsletter edition.

I wish you Happy and Prosperous NEW YEAR 2015!

Sincerely yours,

Executive Director of ZELS
Dusica Perisic

**ЗАЕДНИЦА НА ЕДИНИЦИТЕ НА ЛОКАЛНАТА САМОУПРАВА
НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА**

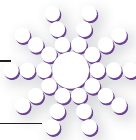
тел. +389 (0) 2 30 99 033 / факс: +389 (0) 2 30 61 994
ул. Копенхагенска бр. 5, п. факс 32, 1000 Скопје, Република Македонија
contact@zels.org.mk, www.zels.org.mk

Извршен директор на ЗЕЛС - Душица Перишиќ
Заменик извршен директор на ЗЕЛС - Ардита Дема - Мехмети
Уреднички колегиум - Весна Арсовска - Динковска, Виктор Арнаудоски
Дизајн, подготовка за печатење и печатење - Европа 92
Лекторира - Момент мал; Превод - Арта Абазии, Висар Полику и Валентина Трајко

**ASSOCIATION OF THE UNITS OF LOCAL SELF-GOVERNMENT
OF THE REPUBLIC OF MACEDONIA**

tel. +389 (0) 2 30 99 033 / fax: +389 (0) 2 30 61 994
st. Kopenhagenska p. box, F. P. 32, 1000 Skopje, Republic of Macedonia
contact@zels.org.mk, www.zels.org.mk

Executive Director of ZELS - Dusica Perisic
Deputy Executive Director - Ardita Dema - Mehmeti
Editorial Board - Vesna Arsovska - Dinkovska, Viktor Arnaudovski
Graphic design and Print - Evropa 92
Proofread by: Moment Mal; Translation - Arta Abazi, Visar Poliku and Valentina Trajko

ЧЛЕНСТВОТО ВО ЕУ И ЧОВЕКОВИТЕ ПРАВА – ТЕМИ НА СОСТАНОКОТ НА ЗКК, ВО БРИСЕЛ

EU MEMBERSHIP AND HUMAN RIGHTS – TOPICS OF JCC'S MEETING IN BRUSSELS

Единаесеттиот состанок на Заедничкиот консултативен комитет меѓу Република Македонија и Комитетот на региони на Европската унија (ЗКК) на кој присуствува десет од единаесет делегати од локалните власти од нашата земја, извршната директорка на ЗЕЛС и четворица претставници од Министерството за локална самоуправа, предводени од заменик министерот за локална самоуправа, Љупчо Пренцов, се одржа во Брисел, на 2 декември, 2014 година. Делегатите дискутираа за состојбите и неодамнешните случувања во релациите на Република Македонија и Европската унија, поврзани со влијанието на локалната власт, а особено внимание беше посветено на темата „Улогата на локалните и на регионалните власти во промоцијата и почитувањето на човековите права и заштитата на малцинствата“.

Вообичаено, состанокот го отворија двајцата ко-претседавачи на ЗКК, од македонска страна, градоначалникот Ивица Коневски и Жак Бланк, градоначалник на Канур, Франција и претставник од Комитетот на региони на ЕУ. Коневски изрази задоволство од активностите на Заедничкиот комитет, посочувајќи го значењето на размената на квалитетни информации што придонесуваат за полесно меѓусебно разбирање и адекватно справување со предизвиците. Коневски посочи на постигнатите резултати на Република Македонија и на локалните власти, поврзани со последниот извештај на Европската комисија и очекувањата од ставот на Европскиот совет за започнување на преговори за членство во ЕУ. Тој укажа дека оптимизмот на нашите граѓани за влез во европското семејство се темели на континуираното работење на централната и на локалната власт на исполнување на стандардите на Унијата. Беше истакнато дека со поддршка на ЗЕЛС, општините продуцираат проекти, уникатни во регионот и на европско тло, меѓу кои се електронските услуги за граѓаните. За примена на услугата „e- дозволи за градба“ голем интерес покажа соседна Србија, како и Црна Гора, Албанија и Косово. – „Тоа покажува дека сме подготвени да учиме од другите, но и дека сме способни да понудиме нови решенија, квалитетни искуства и знаења, а всушност, токму тоа е и идејата на Унијата, взаемна поддршка, помагање и развој“, рече Коневски.

Жак Бланк изјави дека средбата се случува во моментот на започнување на новиот европски политички циклус и се

The 11th meeting of the Joint Consultative Committee between the Republic of Macedonia and the Committee of the Regions of the European Union (JCC) which was attended by 10 out of 11 local self-government delegates from Macedonia, the Executive Director of ZELS and 4 representatives of the Ministry of Local Self-Government, and led by the Deputy-Minister of Local Self-Government, Ljupco Prendzov, took place in Brussels on December 2nd, 2014. The delegates discussed the issues and recent events concerning relations between the Republic of Macedonia and the European Union, pertaining to the impact of the local self-government, though particular attention was dedicated to the topic: “The role of local and regional authorities in promoting and observing human rights and protecting the minorities”.

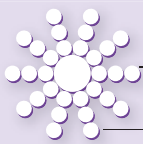
As usual, the meeting was opened by the two Co-chairpersons of JCC, Mayor Ivica Konevski from Macedonian side and Jacques Blanc, Mayor of Canourgue, France and representative of the Committee of the Regions of EU. Konevski voiced satisfaction from the Joint Consultative Committee's activities, thereby pinpointing the significance to exchange qualitative pieces of information that facilitate mutual understanding and lead to proper resolution of challenges. He also pointed to the achieved results by the Republic of Macedonia and ULSGs when it comes to the most recent report by the European Commission and the expectations concerning the European Council's position on initiating the EU accession negotiations.

Additionally, Konevski highlighted that the optimism of our citizens to join the European family is based on the continual work of the central and local self-government in fulfilling EU standards. In actuality, by the support of ZELS, municipalities produce unique projects in the region and Europe, among which electronic services for the citizens. Concerning the service “e-building permit”, considerable interest was demonstrated by neighbouring Serbia, Montenegro, Albania and Kosovo. –“This shows our readiness to learn from others, but we are also able to offer new solutions, qualitative experience and knowledge, which is in fact, the very objective of the Union: mutual support, assistance and development”, added Konevski.

Jacques Blanc, on his part, stated that this meeting is taking place at an exciting moment with the beginning of the new European political cycle and hoped that this will bring new dynamism to the enlargement policy, in benefit of the Republic of Macedonia's aspiration to EU Membership.

Ljupco Prendzov, Deputy-Minister of Local Self-Government of the Republic of Macedonia, highlighted that even if there will be no new accessions before 2020, it doesn't mean that we shouldn't push forward with the enlargement process. He also emphasized that the Government of the Republic of Macedonia recognizes the importance of including all levels in the accession process, also through the Joint Consultative Committee (JCC) activities.

The meeting was followed by the adoption of JCC's Report on “The possibilities and instruments available to local authorities to support the accession process – A fo-

надева дека тоа ќе донесе нова динамика на политиката на проширување, во полза на кандидатурата на Република Македонија за влез во ЕУ.

Заменик министерот за локална самоуправа на Република Македонија, Љупчо Пренцов, потенцира дека дури и кога не се превидени нови пристапувања пред 2020 година, тоа не треба да значи дека ние не треба да притискаме, процесот на проширување да оди напред. Тој потенцира дека Владата на Република Македонија, во процесот на пристапување ја препознава важноста на вклучување на сите нивоа, меѓу другото и работењето и активностите на Заедничкиот консултативен комитет (ЗКК).

На состанокот беше усвоен и Извештајот на ЗКК „Можности и достапни инструменти за локалните власти за поддршка на процесот на пристапување – фокус на територијалната прекугранична соработка”, подготвен од Јасна Габриќ член на КР (СИ / АЛДЕ), и заменик-градоначалник на Трбоволје и градоначалникот на Ресен, Ѓоко Стрезовски. Овој извештај беше разгледан на претходниот состанокот, одржан во Скопје, на почетокот на месец јуни.

На темата на втората сесија говореше Хазби Идризи, градоначалник на општина Боговиње, кој истакна дека Република Македонија прави големи напори, почитувањето на човековите права и заштитата на малцинствата да ги издигне на едно достоинствено ниво. Република Македонија, како аспират за членство во Европската Унија, ги презема сите неопходни чекори за исполнување на Копенхагенските критериуми и е потписник на сите релевантни меѓународни инструменти за заштита на човековите права, при што вложува сериозни напори за имплементирање на сите обврски кои произлегуваат од нив. - „Нашата земја, како демократско општество, во континуитет се грижи да одржи високо ниво на обезбедување, почитување и заштита на човековите права. Особено, како земја, во која живеат поголем број етнички заедници, тоа е издигнато и на уставно ниво, односно утврдено со највисокиот законодавен акт. Со Охридскиот рамковен договор, потпишан во август 2001 година, се стремиме кон промоција на мирниот и хармоничен развој на земјата, притоа почитувајќи ги етничкиот идентитет и интересите на сите граѓани на РМ. Охридскиот рамковен договор предвиде реформи во областите на децентрализацијата, недискрими-

БЛАНК УПАТИ БЛАГОДАРНОСТ ДО КОНЕВСКИ ЗА УСПЕШНОСТА НА СОСТАНОКОТ

По завршувањето на состанокот на ЗКК, кој – претседавачот на ЗКК, Жак Бланк, градоначалник на Канур, Франција и претставник од Комитетот на регионите на ЕУ, испрати писмо до градоначалник на општина Аеродром, Ивица Коневски, кој-претседавач на ова тело, од страна на делегацијата на Република Македонија. Во писмото Бланк упати благодарност до Коневски за учеството на нашата делегација и за придонесот за успешноста на овој состанок со квалитетните дебати, на двете теми. Тој во писмото ја нагласи важноста на директниот контакт помеѓу локалните и регионалните власти на земјите-членки на ЕУ и на земјите – кандидати за членство во Унијата. На крајот од своето писмо тој изрази благодарност и за континуираната добра соработка со ЗЕЛС, како во подготвителните активности на организирањето на состаноците на ЗКК, така и за взаемното партнерско учење и активности.

cus on territorial cross-border cooperation” drafted by Jasna Gabrič (SI/ALDE), Deputy mayor of Trbovlje, and Gjoko Strezovski, Mayor of Resen. This report was previously reviewed at JCC’s meeting held in June, in Skopje.

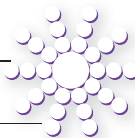
The second session was followed by the address of Hazbi Idrizi, Mayor of the Municipality of Bogovinje, who emphasized that the Republic of Macedonia is making immense efforts to raise the level of observance of human rights and protection of minorities. The Republic of Macedonia, as an EU aspirant, undertook all required steps to meet the Copenhagen criteria and is a signatory of all relevant international instruments for protection of human rights. The country is also making considerable efforts to implement all the obligations deriving from the aforementioned points. -“Our country, as a democratic society, has been paying continual attention to maintain the high level of ensuring, respecting and protecting human rights. This is surprisingly particular for a multi-ethnic country, an issue that is raised at constitutional level, i.e. is stipulated by the highest legislative act.

The Ohrid Framework Agreement, signed in August 2001, strives to promote tranquil and harmonic country development by observing the ethnic identity and the interests of all Macedonian citizens. This agreement envisioned reforms in the areas of: decentralization, non-discrimination and equitable representation, special parliamentary procedures for protection from outvoting, education in mother tongue, the use of languages and expression of identity”, highlighted Idrizi.

Henceforth, municipalities have established Commissions for Inter-Community Relations, where issues of mundane needs of people are discussed, and opinions are cross-cut with various entities, yet brought by mutually acceptable solutions. These Commissions are directly supported by ZELS.

Furthermore, an analysis has been conducted on citizens’ perception on proper and equitable representation of communities in managerial and non-managerial posts in state and local organs. Many projects on multiculturalism have been supported and implemented in schools, which is part of the local competency. ZELS and municipalities are direct supporters and promoters of the European Charter for Gender Equality of Women and Men in Local Life by the Council of European Municipalities and Regions. Some municipalities have adopted this Charter and have begun implementing gender equality policies. Meanwhile, the new regional project on “Promotion of Gender Responsive Budgeting and Policies in South East Europe” has started to be implemented, too.

The following participants also delivered a speech at this meeting: David Cullen, Head of European Commission’s Enlargement Directorate-General; Franz Schausberger, Committee of the Regions’ rapporteur who talked about the enlargement strategy and main challenges 2014-2015; a representative of the Mission of the Republic of Macedonia in the EU; Luc Van den Brande, Committee of the Regions’ rapporteur and others.

нацијата и правичната застапеност, посебни парламентарни процедури во насока на заштита од мајоризација, образование на мајчин јазик, користењето на јазиците и изразување на идентитетот“, потенцираше Идризи. Во општините се формираат Комисии за односи меѓу заедниците, каде се дискутира за прашања од секојдневните потреби на луѓето, се вклучуваат мислења од различни ентитети и се носат взаемно прифатливи решенија. ЗЕЛС директно ги подржува овие Комисии. Направени се анализа за перцепцијата на граѓаните за соодветната и правична застапеност на заедниците на раководни и нераководни места во државните и локалните органи. Поддржани се многу проекти за мултикултурализам, кои се имплементираат и во училиштата, што претставува дел од локалната надлежност. ЗЕЛС и општините се директни поддржувачи и промотори на Европската повелба за родова еднаквост на Советот на европски региони и градови. Дел од општините ја имаат усвоено оваа повелба и ги спроведуваат политиките кои се однесуваат на родовата еднаквост. Започната е реализација на нов регионален проект „Промоција на родово одговорни политики и буџети во Југоисточна Европа.“

На состанокот говореа Дејвид Кален претставник на Генералниот директоријат за проширување на Европската комисија, Франц Шаусбергер, известувач од Комитетот на региони, за стратегијата за проширување и главните предизвици 2014-2015 година, претставник од Мисијата на Република Македонија во ЕУ, Лук Ван ден Бранде, известувач од Комитетот на региони и други.

BLANC EXPRESSED HIS GRATITUDE TO KONEVSKI ON THE SUCCESSFULNESS OF THE MEETING

Following the completion of JCC's meeting, the Co-chairperson of JCC, Jacques Blanc, Mayor of Canourgue, France and representative of the Committee of the Regions of EU, extended a letter to the Mayor of the Municipality of Aerodrom, Ivica Konevski, Co-chairperson of the aforementioned organ, from the Delegation of the Republic of Macedonia.

In his letter Mr. Blanc expressed his thankfulness to Mr. Konevski for the participation of the Macedonian delegation and its contribution to the successfulness of this meeting, with prolific debates on two topics. Blanc emphasized the significance of direct communication between local and regional authorities of EU Member-States and EU Candidate Countries. The letter was summarized by Mr. Blanc's thankfulness on continual collaboration with ZELS, as well as preparatory activities for arranging the meetings of JCC, mutual partnership learning and activities.

„СТОП ЗА КАТАСТРОФИТЕ“ - МОТОТО НА 14-ТАТА АКЦИЈА ЗА ПОШУМУВАЊЕ

„Стоп за катастрофите“ - беше мотото на годинашната есенска акција „Ден на дрвото засади ја својата иднина“ што се одржа на 3 декември, 2014 година низ територијата на целата земја. ЗЕЛС учествуваше во координативниот дел при подготовките на активностите за пошумувањето, кои се реализираат на територијата на локалните власти. Главен акцент на оваа есенска акција беше ставен на пошумувањето во урбаните средини, но, исто така, се пошумуваа и голите и опожарени површини.

Како и секоја година, во реализацијата на акцијата се вклучија единиците на локалната самоуправа, со администрацијата, граѓаните, учениците, кои засадуваа садници на претходно утврдените локации. Локалните власти организираа бесплатен превоз до сите локации предвидени за засадување на дрвјата и распоредување на садниците.

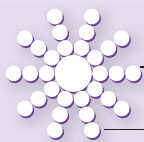
Јавното претпријатие „Македонски шуми“ обезбеди 24.000 садници за пошумување во урбаните средини, а на градовите им беа отстапени декоративни садници од туја, јасен, јавор, бреза, кипарис и други украсни дрвја. Предвидено беше да се засадат 5 милиони дрвца на површина од 1.107 хектари низ целата земја. Акцијата „Ден на дрвото“ се реализира по 14-ти пат, по започнувањето во март, 2008 година и досега се засадени околу 50 милиони дрвца.

“STOP FOR DISASTERS” – THE MOTTO OF THE 14TH AFFORESTATION ACTION

“Stop for Disasters” - was the motto of this year's autumn action “Day of Tree - Plant Your Future” held on December 3rd, 2014 throughout the whole country. ZELS participated in the coordinative section, in the preparation of afforestation activities, conducted in the territory of municipalities. The focal accent of this autumn action was placed on the afforestation of urban areas, yet barren lands and burnt areas were also afforested. Each year alike, local self-government units were included in this action, and were accompanied by their employees, citizens and students who planted small seedlings in previously determined locations. Local authorities provided free transport to all envisioned locations for planting trees and arranging seedlings.

The Public Enterprise “Makedonski Sumi” provided 24, 000 seedlings for afforestation of urban areas, while cities have been given ornamented seedlings of: thuja, ash, acer, birch, cypress and other decorative trees. Five million trees were envisioned to be planted in an area of 1, 107 hectares nationwide. The Action “Day of Tree” is implemented for the 14th time. It began in March 2008. Up to present, approximately 50 million trees have been planted.

РАЗГЛЕДАНИ КРИТЕРИУМИТЕ ЗА ПРОГРАМАТА ЗА РУРАЛЕН РАЗВОЈ ЗА 2015 ГОДИНА

REVIEWED CRITERIA FOR RURAL DEVELOPMENT PROGRAM FOR 2015

На 2 декември, 2014 година во просториите на ЗЕЛС се одржа состанок на градоначалници од урбаните и од руралните средини со претставниците од Министерството за земјоделство, шумарство и водостопанство и од Агенцијата за финансиска поддршка на земјоделството и руралниот развој. Беа разгледувани критериумите за избор на корисници по мерките за рурален развој кои треба да се применат при оценувањето на проектите од Програмата за рурален развој за 2015 година. Организирањето на овој состанок беше иницирано од Управниот одбор на ЗЕЛС, кога претставниците од општините со урбан центар изразија незадоволство од распределбата на бодовите при оценувањето на проектите кои се доставуваат до АФПЗРР, во согласност со Програмата за рурален развој. Тие и по координативната средба за усогласување на ставовите меѓу градоначалниците од урбаните и руралните општини, што ѝ претходеше на средбата со претставниците од МЗШВ и АФПЗРР, останаа на барањето за измена на критериумите за избор на корисници за Програмата за рурален развој, во делот, каде единиците на локалната самоуправа имаат право да аплицираат со свои проекти, односно барање за измена на чл.6 ст.1 алинеја 1, од Правилникот за поблиските критериуми за избор на корисници по мерките за рурален развој. Истакната беше иницијативата, наместо „доколку подносителот е општина со рурален центар“, овој критериум да гласи „доколку подносителот е општина – рурално подрачје“, онака како што е дефинирано во Предлог-програмата за рурален развој за 2015 година, во делот на корисници на средствата. Оценувањето, 30 бодови по овој основ, беше изнесено да остане како и досега.

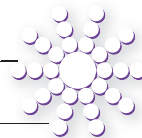
Градоначалниците, претставници на општините со рурален центар, пак, побараа критериумите за избор на корисниците на средства од Програмата за рурален развој да не се менуваат и да останат исти како и досега и за 2015 година. Потенцирано беше дека Програмата за рурален развој е програма која е креирана за поддршка на малите рурални општини, со цел развој на истите, што ќе овозможи задржување на населението во овие подрачја, а општините со урбан центар средства за развој на руралните подрачја на територијата на нивната општина може да обезбедат и од други извори.

На состанокот беше посочено и прашањето за третирањето на даноците како неприфатлив трошок, кој претставува

Mayors of urban and rural areas and representatives of the Ministry of Agriculture, Forestry and Water Economy and the Agency for Financial Support of Agriculture and Rural Development held a meeting on December 2nd, 2014 within the ZELS premises. A revision was made to the selection criteria of users by rural development measures that should be applied during the assessment of projects for the Rural Development Programme 2015.

The organization of this meeting was initiated by the Managing Board of ZELS, following the dissatisfaction of representatives of municipalities with an urban centre concerning the determination of points whilst evaluating projects that are submitted to AFSARD, in compliance with the Rural Development Programme. Following the coordinative meeting on harmonizing the positions of mayors of urban and rural municipalities, preceded by the meeting with representatives of MAFW and AFSARD, the municipal representatives again reiterated the change of selection criteria of Rural Development Programme users, in the section which stipulates that local self-government units are eligible to apply with their own projects. The amendment referred to Article 6, paragraph 1, indent 1 to the Rulebook for closer criteria for selection of users per measures for rural development.

Also, the criteria reading “if the submitter is a municipality with a rural centre” was proposed to be amended as follows “if the submitter is a municipality – a rural area”, as defined in the Draft-Programme for Rural Development 2015, in the section of fund users. The grading was suggested to remain unchanged, 30 points per this basis. Mayors and representatives of municipalities with a rural centre requested that the criteria for selection of users per measures for rural development remain unchanged in 2015, as well. The Rural Development Programme is a programme created to support small rural municipalities striving to develop the same, which would enable preservation of population in these areas, whereas municipalities with an urban centre may provide financial funds from other sources in order to develop rural areas based in their territory. The issue of treatment taxes as an infeasible cost was also raised at

ограничувачки фактор во Програмата за финансиска поддршка на руралниот развој, посебно за малите рурални општини, кои не се во можност согласно со висината на добиени средства по проект, да ја исполнат обврската за плаќање на ДДВ. Тие наведуваат дека ова е и една од причините поради што истите и не се осмелуваат да изготвуваат и поднесуваат позначајни проекти за чија реализација би бил потребен поголем буџет. На состанокот беше посочена потребата од поголема соработка помеѓу ЗЕЛС, општините, МЗШВ и АФПЗРР, со цел зголемување на можностите за подобрување на капацитетите на општинските администрации за подготвување на проектната документација, потребна за аплицирање за средства од Програмата за рурален развој.

КРЕИРАЊЕ НА СЕНЗИТИВНИ БУЏЕТИ ЗА ОБЕЗБЕДУВАЊЕ НА РОДОВА РАМНОПРАВНОСТ

–„Зајакнување на капацитетите на општинските службеници и на локалните претставници за родово одговорно буџетирање“ е новиот проект што ЗЕЛС ќе го реализира во сите општини, во следните 24 месеци. Стратегиските цели на ЗЕЛС секогаш се определуваат според потребите на општините, со адекватна примена на националните, но и на меѓународните европски стратегиски политики, каде одредено место заема и делот на обезбедувањето на темелните вредности и почитувањето на демократските принципи и човековите права на граѓаните. Во тој правец, ЗЕЛС ќе ги поддржува локалните претставници и Комисиите за родово еднаквост во општините, во насока на соодветно внесување и применување на принципите на родовата еднаквост и родово одговорно распределување на средствата во буџетот. Тоа ќе претставува дополнителен придонес кон обезбедувањето на поголема транспарентност и одговорност во креирањето на општинските буџети. ЗЕЛС е активен партнер на институциите од национално ниво: Министерството за труд и социјална политика, Собранието на РМ, Националниот совет за родово еднаквост и други тела, при создавањето на политики за потребите на локалната самоуправа“.

Ова го истакна извршната директорка на ЗЕЛС, Душица Перишиќ, на Конференцијата што ЗЕЛС ја организираше на 5 декември, 2014 година, во хотелот Александар Палас, за промоцијата на проектот, а на која присуствуваа претставници од општините. Перишиќ говореше и за другите активности на ЗЕЛС на полето на почитувањето на човековите права и родовата еднаквост и посочи дека во 2007 година Управниот одбор на ЗЕЛС ја промовира Европската повелба за еднаквост на жените и мажите во локалниот живот, усвоена во 2006 година од Советот на европски општини и региони (ЦЕМР) и упати препорака до општините за нејзино усвојување.

Присутните ги поздравиле и Ермира Лубани, регионална проект-менаџерка на UN Women, тело на Обединетите нации, со чија поддршка ќе се спроведува овој регионален проект. Таа посочи дека локалната власт го претставува најблиското ниво до граѓаните и затоа е најдоброто место каде треба да се промовираат моделите на владеење кон кои треба да се стреми секое демократско општество. – „Последните неколку години, искуствата на родово одговорно буџетирање се применуваат во повеќе од 75 земји на локално и на национално

this meeting, which actually is deemed a restrictive factor in the Programme for Financial Support of Rural Development, particularly for small rural municipalities that are unable to pay the VAT obligation, according to the amount of received funds per projects. For them, this is one of the reasons why they do not attempt to draft and submit crucial projects, whose implementation would require immense funds. The need for greater co-operation between ZELS, municipalities, MAFW and AFSARD was also emphasized at this meeting. The aim was to increase the possibilities on enhancing municipal administrative capacities for drafting required project documentations when applying for funds to the Rural Development Programme.

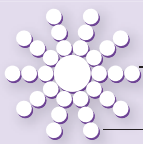
CREATION OF GENDER SENSITIVE BUDGETS FOR PROVIDING GENDER EQUALITY

–“Enhancing the capacities of local administration and municipal bodies on gender responsive policies and budgets” is the new project that ZELS is going to implement in the following 24 months. The strategic goals of ZELS have always been adjusted to municipal needs, by properly implementing national and international European standards and policies, whereas the provision of fundamental values, the observance of democratic principles and the human rights of citizens figure prominently.

Hereby, ZELS will support local representatives and Committees on Gender Equality in Municipalities to appropriately entail and apply the principles of gender equality and gender responsive allocation of funds in the budget. This will bring an additional contribution in ensuring greater transparency and responsibility in the creation of municipal budgets. ZELS is an active partner of national institutions: the Ministry of Labour and Social Policy, the Assembly of RM, the National Council for Gender Equality and other organs when creating policies pursuant to local self-government needs. This was highlighted by the Executive Director of ZELS, Dusica Perisic at the Conference on promoting this project, under the organization of ZELS on December 5th, 2014 at Aleksandar Palace Hotel, which was attended by municipal representatives. Mrs. Perisic also mentioned remaining activities of ZELS in terms of observing human rights and gender equality.

She emphasized that the European Charter of Women and Men in Local Life, which was adopted in 2006 by the Council of European Municipalities and Regions (CEMR), was promoted in 2007 by the Managing Board of ZELS. Thus, she recommended municipalities to adopt it, as well. The attendants were also welcomed by Mrs. Ermira Lubani, Regional Project Manager at UN Women, whose support will not cease during the implementation of this Regional Project. She also pinpointed that the local self-government is the closest tier to the citizens; therefore it is the best place for promoting governance models for which each democratic society should strive.

–“In recent years, experiences in gender responsive budgeting have been applied in above 75 countries at local and national level, via the technical support of UN Women

ниво, преку техничка поддршка од UN Women и регионалниот проект. Создадена е мрежа на градови, каде локалните власти работат со женски групи и здруженија и други граѓански организации кои се залагаат за родова еднаквост и заедно носат позитивни промени за финансиски, економски и родови прашања“, рече Лубани.

Таа потенцира дека Македонија има голем напредок на ова поле и е прва земја од Југоисточна Европа, која има усвоено Стратегија за родово одговорно буџетирање и се благодарни на десетте единици на локална власт кои веќе имаат потпишано меморандум за разбирање за родово одговорно буџетирање, како пилот општини : Аеродром, Битола, Боговиње, град Скопје, Ѓорче Петров, Маврово и Ростуше, Тетово, Штип, Струмица и Свети Николе, каде се реализираа политики на одговорно родово буџетирање.

На конференцијата се обратија и заменик-претседателката на Комисијата за еднакви можности на жените и мажите на Собранието на Република Македонија, Лилјана Кузмановска, која потенцира дека сите буџети, и на национално и на локално ниво, треба да бидат родово сензитивни и при нивното донесување треба да се водат јавни расправи и дебати во кои ќе бидат посочувани потребите за обезбедување и постигнување на поголема родова еднаквост. Таа посочи дека родово одговорно буџетирање не подразбира издвојување на посебни фондови кои би се користеле за прашања за обезбедување на родова еднаквост, туку во самиот процес, буџетот да се креира на тој начин, што навремено ќе ги согледа потребите за обезбедување на родова еднаквост, за што е потребно и зајакнување на институциите на локално и на централно ниво кои се инволвирани во креирањето и донесувањето на буџетите.

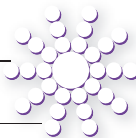
Претставничката од Министерството за труд и социјална политика, Тренчевска, објасни дека овој проект на нацио-

and the regional project. A network of towns and cities was set up, where local authorities work with women groups and associations, other civic organizations that pledge for gender equality and they altogether bring positive changes to financial, economic and gender issues”, added Lubani. She highlighted that Macedonia has made great progress in this field and is the first country in South East Europe which has adopted the Strategy on Gender Responsive Budgeting. Meanwhile, she expressed her thankfulness to ten local self-government units which have signed a Memorandum of Understanding for Gender Responsive Budgeting, as pilot municipalities: Aerodrom, Bitola, Bogovinje, the City of Skopje, Gjorce Petrov, Mavrovo-Rostuse, Tetovo, Stip, Strumica and Sveti Nikole, where gender responsive budgeting policies were enforced.

At the conference, speech was also delivered by the Vice-President of the Committee on Equal Opportunities for Women and Men of the Assembly of the Republic of Macedonia, Liljana Kuzmanovska who highlighted that all budgets at national and local level shall be gender sensitive, by holding public debates while adopting them, including needs for providing and achieving further gender equality. She also pinpointed that gender responsive budgeting does not require allocation of separate funds that would be utilized for gender equality issues. Instead, within the overall process, the budget should be created so as to timely discern the needs for providing gender equality. Furthermore, this process demands fostered institutions at local and central level, which are involved in the budget-making and adoption process.

The representative of the Ministry of Labour and Social Policy, Jovana Trencavska explained that this Project is implemented in several phases at national level. The Ministry

нално ниво се реализира во неколку фази. Министерството за труд и социјална политика е одговорен орган во нашата земја за промовирање и примена на родовите политики. Во континуитет се градат капацитетите на државната администрација за имплементирање на родовото одговорно буџетирање. Направени се неколку буџетски анализи од овој аспект, меѓу кои на програмата за парична помош и мерки за вработување. Посочи дека е изработен Прирачник за родово буџетирање и е обезбедено дополнување на буџетскиот циркулар за 2013-2014 година за изработка на анализа за буџетска програма. Обезбедена е алатка и методологија како да се изработуваат овие родово одговорни буџетски анализи. Во Република Македонија постои сеопфатна законска рамка за родова рамноправност, која го вклучува и родовото одговорно буџетирање. Во член 5, од Законот за еднакви можности на жените и мажите, се истакнува, дека една од основните мерки, се и оние со кои се воведува системско вклучување на еднаквите можности на жените во процесот на креирање, спроведување и следење на политиките и буџетите во посебните општествени области, вклучувајќи го извршувањето на функциите и надлежностите на субјектите од јавниот и приватниот сектор. Родовата еднаквост и родовите политики треба да претставуваат нераскинлив дел на активностите кои се спроведуваат и на локално ниво. Тренчевска ги посочи националните стратешки документи за родова еднаквост и родово одговорно буџетирање, Стратегијата за родова еднаквост 2013-2020 година, Националниот акциски план за родова еднаквост 2013-2016 година, Оперативниот план за актуелната година за имплементација на стратегијата за родово одговорно буџетирање 2012-2017 година.

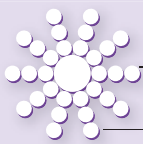
Конференцијата беше збогатена и со видео-презентации од искуства од земји од регионот, кои спроведуваат родово одговорно буџетирање, со што попластично се објасни како конкретно може да се пристапи во креирањето на ваков буџет. Беше презентирана експертска анализа на акциски планови на родово одговорно буџетирање. Притоа, беше изнесено дека отсуствува водењето на родово поделени статистики, како и дека постои отсуство на родови индикатори. Координаторот на проектот од ЗЕЛС концизно ги изнесе следните чекори во врска со имплементирање на проектот, што ќе се реализираат во општините, во наредните две години. Претставничката од Комисијата за еднакви можности на мажите и жените од Битола, досегашната пилот општина во проектот, ги изнесе пред присутните активностите што биле реализирани, со претходно правилно креирање на родово сензитивен буџет.

of Labour and Social Policy is the competent organ in our country for promoting and implementing gender policies. State administration capacities are continually being advanced towards the implementation of gender responsive budgeting. Several budget analyses have been conducted, among which the Programme for one-time financial aid and employment measures. She also emphasized that a Manual for Gender Budgeting has been drafted, while the Budget Circular for 2013-2014 has undergone a modification concerning the analysis for the Budget Programme. Also, a tool and a methodology for drafting such gender responsive budgeting analyses have been provided. There is a comprehensive budget frame for gender equality in the Republic of Macedonia, which also entails budget responsive budgeting. Article 5 of the Law on Equal Opportunities for Women and Men emphasizes that one of the main measures is the one introducing systemic inclusion of equal opportunities for women in process of policy-making and implementation, as well as policy and budget monitoring in special social areas, including here the execution of competences of subjects from the private and public sector. Gender equality and gender policies should be deemed an inextricable part of implemented activities at local level.

Mrs. Trencevska, on her part, underlined the national strategic documents for gender equality and gender responsive budgeting: the Strategy on Gender Equality 2013-2020; the National Action Plan for Gender Equality 2013-2016 and the Operational Plan for Current Year's Implementation of the Strategy for Gender Responsive Budgeting 2012-2017.

The Conference was enriched with video presentations on regional countries' experiences, which implement gender responsive budgeting. This way, the approach to create such budgets was concretely explained. Also, a presentation was dedicated to the expert analysis of action plans on gender responsive budgeting, concluding the absence of evidence of separate gender statistics, and gender indicators.

The Project Coordinator from ZELS concisely mentioned the accompanying steps during the project implementation, which will be undertaken in the next two years in municipalities. Before the participants, the representative from the Committee on Equal Opportunities for Women and Men within the pilot municipality in this project, Bitola, accentuated conducted activities by previous creation of an appropriate gender sensitive budget.

ПОТПИШАНИ ПОВЕЛБИ ЗА АНТИКОРУПЦИЈА

Вкупно 35 општини и градот Скопје на 9-ти декември меѓународниот ден за борба против корупцијата, потпишаа повелба за антикорупциска политика – политика на интегритет. На симболичен начин, градоначалниците од овие општини, го стапија својот потпис на подготвениот банер: Антикорупциска политика – политика на интегритет, на кој беше претставена мапата на Република Македонија со сите 80 општини и градот Скопје, со што симболично го означија првиот чекор во воведувањето на систем на интегритет во својата општина. Воедно, секој поединечно потпиша и Повелба за антикорупциска политика – политика на интегритет за својата општина, што претставува потврда за заложбите на општината за почитување на највисоките етички стандарди во работењето и преточување на принципите на транспарентност, отчетност и отвореност со конкретни мерки и чекори во секојдневното работење. Девет од општините потписнички, на овој настан, уште еднаш ја потврдија својата посветеност на борбата против корупција, бидејќи беа дел од претходната програмата „Поддршка на зајакнувањето на националниот и локалните системи на интегритет“, која се спроведуваше од стана на ЗЕЛС, ДКСК и УНДП во 2012/2013 година. Во рамки на таа програма, меѓу останатото, тие усвоија и своја антикорупциска политика, која е клучен елемент во градењето ефективен систем на интегритет.

Оваа конференција, беше организирана на 9 декември, 2014 година, во хотелот Александар Палас, од страна на Државната комисија за спречување на корупција на Република Македонија, Програмата за развој на Обединетите Нации (УНДП), во соработка со ЗЕЛС, во рамките на одбележувањето на Меѓународниот ден на борба против корупцијата. На конференцијата присуствуваа градоначалници, високи владини претставници, претставници од ДКСК, граѓанскиот сектор, медиуми и меѓународни организации. Постојаниот претставник на УНДП, Луиза Винтон, Министерот за правда, Аднан Јашари и Претседателот на ДКСК, Ѓорѓи Сламков, се обратија пред гостите, при што го потенцираа значењето на воведувањето на системот на интегритет и неговиот придонес за воспоставувањето на стандарди за јакнење на институциите на централно и на локално ниво, каде професионалноста и етичноста се базичните принципи на постапување на вработените. Видео обраќање имаше и претседателот на ЗЕЛС, Коце Трајанов-

SIGNED ANTI-CORRUPTION CHARTERS

A total of 35 municipalities and the City of Skopje signed the Charter of Anti-Corruption Policy – an Integrity Policy on “December 9th” – the International Anti-Corruption Day.

Symbolically, Mayors of these municipalities signed on the prepared banner: Anti-Corruption Policy – an Integrity Policy, where the map of the Republic of Macedonia was presented, entailing all 80 municipalities and the City of Skopje, by symbolically marking the first step to introduce the integrity system in their municipalities, respectively.

Simultaneously, each of them also signed the Anti-Corruption Policy Charter – an Integrity Policy for Municipalities, which is deemed a confirmation of municipal commitments for observing the highest ethical standards in the work and the respect of the principles of transparency, accountability and openness with concrete measures and steps in everyday operations.

At this event nine municipalities signatories once again demonstrated their commitment to combat corruption since being part of the previous Programme “Support to Strengthening the National and Local Integrity Systems”, implemented by ZELS, SCPC and UNDP in 2012/2013.

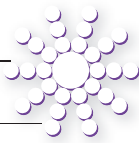
In the frames of this Programme they, inter alia, adopted their anti-corruption policy, which is a key element in building an effective integrity system.

This Conference was held on December 9th, 2014 at Aleksandar Palace Hotel, and organized by the State Commission for Prevention of Corruption of the Republic of Macedonia (SCPC) and the United Nations Development Programme (UNDP) in co-operation with ZELS, in the frames of marking the International Anti-Corruption Day.

The Conference was attended by mayors, high governmental representatives, SCPC representatives, the civic sector, the media and international organizations.

Louisa Vinton, UNDP Resident Representative; Adnan Jashari, Minister of Justice; and Gjorgji Slamkov, President of SCPC addressed the guests, thereby highlighting the significance of introducing the integrity system and its contribution to set standards for institutional strengthening at central and local level where professionalism and ethics are fundamental principles of conduct of employees.

ски, кој во името на сите локални власти од земјата, истакна дека интегритетот и борбата против корупцијата се многу важни за општините, односно како институции кои се одговорни пред своите граѓани тие треба да се во постојана потрага по политики и алатки кои ќе им помогнат превентивно да делуваат против сите неправилности во работењето и ризиците од корупцијата. Во своето обраќање тој ја поздравил иницијативата на ДКСК, поддржана од УНДП, за воведување на системи на интегритет при што ги повика градоначалниците да се приклучат кон иницијативата на потпишување на повелбата и на преземањето на чекори за воведување на системот на интегритет во своите општини и јавните претпријатија.

Антикорупциската политика/политика на интегритет јасно ги утврдува правилата за тоа како треба да се однесува секој вработен, за да избегне неетичко и коруптивно однесување. Политиката, исто така, ја зголемува свеста кај вработените за тоа како да одбегнат ситуации што може да доведат до корупција и конфликт на интереси, што е штетен за интегритетот на општината. Всушност системот на интегритет е сеопфатен дијапазон на политики, мерки и постапки воведени во една организација, за да се

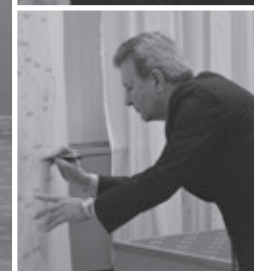
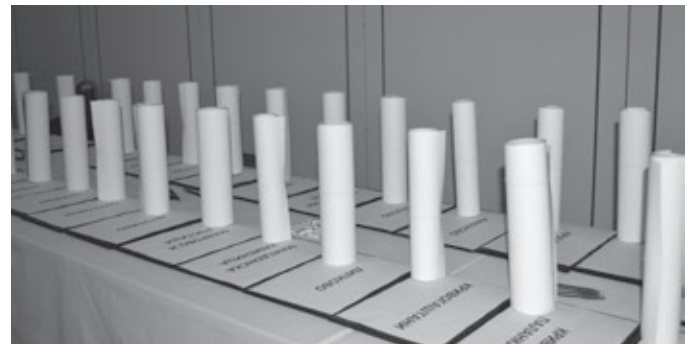
The President of ZELS, Koce Trajanovski delivered a video address on the behalf of all municipalities. He accentuated that integrity and the combat against corruption are highly crucial for municipalities, which as responsible institutions before their citizens, shall be permanently in quest for policies and tools that would prevent from any work irregularities and corruption risks.

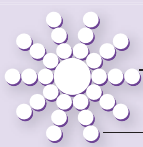
In his address, he welcomed the initiative of SCPC, supported by UNDP, as regards the introduction of integrity systems thereby appealing to mayors to join the initiative on signing the Charter and undertake steps for introducing the integrity system in their municipalities and public enterprises.

The anti-corruption policy/integrity policy clearly defines code of conduct rules of each employee, so as to avoid any unethical and corruptive behavior.

This policy also raises the employees' awareness to dodge issues that might induce corruption and conflict of interests, which are detrimental to the municipal integrity.

In fact, the integrity system entails a comprehensive range of policies, measures and actions that are introduced in a certain organization in order to foster its resistance

зајакне нејзината отпорност на корупцијата. Намалување то на притисокот од корупција во администрацијата ќе резултира со зајакнување на организациската ефективност. Систем на интегритет вклучува структурни упатства со детали за процесот на обезбедување сообразност со утврдените правила во организацијата. Градењето на ефективна структура што е отпорна на корупција е клучно за да може усвојувањето на законите против корупција да има значително влијание.

Во следниот период, ќе им биде овозможено на сите општини кои не ја потпишале повелбата, да го сторат тоа, во просториите на ДКСК.

ПОДНЕСЕНА ИНИЦИЈАТИВА ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ЗАШТИТА НА ПРАВАТА НА ПАЦИЕНТИТЕ

ЗЕЛС поднесе иницијатива до Министерството за здравство на Република Македонија за изменување и дополнување на членовите 39, 41 и 51 од Законот за заштита на правата на пациентите (Сл. весник на Р. Македонија бр. 82/2008, 12/2009 и 53/2011). На последната седница на Управниот одбор на ЗЕЛС, одржана на 21 ноември, 2014 година, беше разгледано барањето на Комисијата за унапредување на правата на пациентите на градот Скопје, за промени во овој Закон, со цел обезбедување на поадекватни услови за имплементација на законските одредби кои ги засегаат локалните власти. Целта е да им се овозможи на пациентите непречено остварување на своите права во областа на здравствените услуги, преку обезбедување на функционални комисии, а истовремено да се обезбеди вклучување на сите општини во тој процес, ако се има предвид дека во земјава имаме голем број на мали општини кои не располагаат со соодветни капацитети во насока на остварување на законската обврска.

Се иницираат измени во постојниот член 39 од Законот, каде е предвидено сите општини и градот Скопје да формираат Комисија за унапредување на правата на пациентите. На Управниот одбор беше дискутирано дека регионалниот пристап, односно формирањето на регионални комисии би обезбедиле поцелиходни резултати во унапредувањето на правата на пациентите. Во таа насока, се предлага секоја од општините во која има сконцентрирани медицински установи да може да формира регионална комисија. Општините кои немаат можност да формираат своја комисија, преку меѓуопштинска соработка, доброволно да можат да одлучат во која регионална комисија ќе се вклучат и каде нивните граѓани ќе ги остваруваат своите права на заштита, како пациенти. Целта е да се создаде законска можност за формирање на регионални комисии, со седиште во поголемите центри каде има медицински установи, а општините кои гравитираат кон тој регион, по пат на меѓуопштинска соработка, активно да се приклучат во работењето на регионалната комисија.

Поднесената иницијатива за измени на член 41, став 1 од Законот, се однесува на составот на Комисијата. Постојната одредба гласи: „Комисијата се состои од девет члена кои се избираат во согласност со Статутот на општината, односно градот Скопје, и тоа: претставници на пациентите - членови на здруженијата на пациенти, двајца претставни-

to corruption. The reduction of corruption pressure in administration will bring strengthening of the organization effectiveness.

The integrity system also covers some structural guidelines with details on the process of providing an alignment with determined rules in the organization.

The creation of an effective composition, resistible to corruption, is vital for the considerable impact of adopted anti-corruption laws.

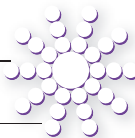
In the next period all municipalities, which haven't signed this Charter, will be able to do it in the premises of SPCP.

SUBMITTED INITIATIVE ON AMENDING AND SUPPLEMENTING OF THE LAW ON PROTECTION OF PATIENTS' RIGHTS

ZELS submitted an initiative to the Ministry of Health of the Republic of Macedonia on amending and supplementing Articles 39, 41 and 51 to the Law on the Protection of Patients' Rights (Official Gazette of the Republic of Macedonia, No. 82/2008, 12/2009 and 53/2011). The request of the Committee on Empowerment of Patients' Rights of the City of Skopje, pertaining to some modifications to this Law, was reviewed at the last session of the Managing Board of ZELS, held on November 21st, 2014. The aim was to provide rather appropriate conditions for implementing legal obligations which concern the local authorities. The aim is to enable patients an incessant observance of their rights in the area of health services by ensuring functional committees, and by simultaneously including all municipalities in this process, if taking into account the large number of small municipalities that do not have any appropriate capacities in their disposal so as to fulfill this legal obligation.

Amendments have also been initiated to the existing Article 39 to the Law, which envisions the establishment of a Committee on Empowerment of Patients' Rights in all municipalities and the City of Skopje. At the Managing Board it was discussed that the regional approach, i.e. the establishment of regional committees would ensure comprehensive outcomes on enhancing patients' rights. Hence, each municipality shall set up a regional committee provided that it owns medical institutions. Municipalities which lack the possibility to set up their own committee may, by means of inter-municipal co-operation, voluntarily decide to join any regional committee, allowing their citizens to achieve the right of protecting patients. The aim is to create a legal possibility for establishing regional committees, based in larger centers owning medical institutions, while municipalities which operate in this region, via inter-municipal co-operation, may be actively involved in the work of that regional committee.

The submitted initiative on amendments to Article 41, paragraph 1 to the same Law, refers to the composition of this Committee. The existing disposition reads as follows: the Committee is composed of nine members elected in conformity with the Statute of the Municipality, i.e. the City of Skopje: representatives of patients - members of

ци од невладините организации што се занимаваат со човековите права и граѓанските иницијативи, двајца лекари од општината и тројца членови делегирани од советот на општината, односно градот Скопје.“ Аналогно на предложениот регионален пристап во утврдувањето на Комисијата, се иницира составот на регионалните комисији да биде од претставници на секоја од општините, која се приклучила во работењето на комисијата. Во овие регионални комисији Советите на општините би избрале по еден член, како и претставници на пациентите - членови на здруженијата на пациенти, претставници од невладините организации што се занимаваат со човечките права и граѓанските иницијативи и двајца лекари.

Третиот предлог од ЗЕЛС се однесува на измени на член 51, став 2, каде е предвиден составот на Државната комисија за унапредување на правото на пациентите. Се предлага да се направат законски измени во правец на вклучување и на претставници од регионалните комисији. Целта е постигнување на поинтензивна соработката помеѓу државната комисија и регионалните комисији во креирање на соодветни политики и адекватни предлози за овозможување на правата на пациентите.

Заштитата на правата на пациентите се заснова на начелата на хуманост и достапност, почитување на личноста на човекот, физичкиот и психичкиот интегритет и почитување на приватноста на личноста. Правата на пациентите се пропишани со овој закон и со ратификувани меѓународни договори, конвенции, декларации и други меѓународни документи што се однесуваат на заштитата на правата на пациентите.

КОСОВО ЗАИНТЕРЕСИРАНО ЗА ИСКУСВАТА НА ЗЕЛС ЗА ИМПЛЕМЕНТИРАЊЕТО НА „Е-ДОЗВОЛА ЗА ГРАДБА“

Триесетчлена делегација од Република Косово, со поддршка на Проектот на ГИЗ за управување со земјиштето и катастарот во Косово, беше во студиска посета во нашата земја, со цел да се запознае со искуствата на ЗЕЛС во реализирањето и имплементирањето на проектот „е-дозвола за градба“. Делегацијата ја сочинуваа претставници од централната и локалната власт и од невладиниот сектор. Во просториите на ЗЕЛС, на 10 декември, 2014 година, присуствуваше претставник од Собранието на Република Косово, потоа претставници од Министерството за планирање, од Комората на геодети, од Комората на архитекти, од Асоцијацијата на општини, како и претставници од неколку општини и од Проектот на УСАИД за планирање и градење.

patients’ associations, two representatives of non-for-profit organizations coping with human rights and civic initiatives, two doctors from the municipality and three members elected by the Council of the Municipality, i.e. the City of Skopje. Analogically to the proposed regional approach in determining the Committee, the composition of regional committees is suggested to be composed of representatives from each municipality, which has joined the Committee’s operations. Municipal Councils shall elect one member who would join these regional committees, as well as representatives of patients – members of patients’ rights, representatives of non-for-profit organizations dealing with human rights and civic initiatives, and two doctors.

The third proposal of ZELS pertains to amendments to Article 51, paragraph 2, which foresees the composition of the State Committee on Empowerment of Patients’ Rights. Legal modifications have also been proposed in terms of including the representatives of regional committees. The aim is to achieve a rather intensive collaboration between the State Committee and Regional Committees in creating proper policies and proposals for ensuring patients’ rights.

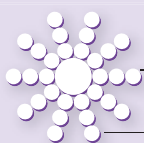
The protection of patients’ rights is based on the principles of humanity and accessibility, the observance of the human personality, the physical and psychological integrity and respect for personal privacy. The rights of patients are prescribed by this Law and are ratified by international agreements, conventions, declarations and other international documents referring to the protection of patients’ rights.

KOSOVO, INTERESTED IN ZELS EXPERIENCES FROM IMPLEMENTING “E-BUILDING PERMIT”

A 30-member delegation from the Republic of Kosovo, supported by the GIZ Project on land and cadastre management in Kosovo, paid a study visit in our country so as to get acquainted with the experience of ZELS in delivering and implementing the Project “e-Building Permit”.

This delegation was composed of representatives from the central and local government and the NGO sector. Hence, within the ZELS premises on December 10th, 2014 arrived: a representative of the Assembly of the Republic of Kosovo; representatives of the Ministry on Spatial Planning, the Chamber of Geodesy, the Chamber of Architects, the Association of Municipalities, as well as representatives of several municipalities and the USAID Project on planning and building.

Заменик –директорката на ЗЕЛС , Ардита Дема - Мехмети, ги запозна присутните со целокупната идеја, континуитетот на сите преземени чекори во соработката со Министерството за транспорт и врски на Република Македонија и обезбедувањето на законска рамка за задолжителната примена на електронската алатка. Таа потенцираше дека електронската алатка е релативно едноставна за користење, но сложеноста на целиот процес, особено на самиот почеток, произлегуваше од отпорот за промена на навиките што дотогаш ги имале општинските и другите служби што се инволвирани во постапката за издавање на градежни дозволи. Присутните беа информирани за организирањето на бројните обуки што ЗЕЛС тренинг центарот ги вршеше за претставниците од локалната власт, како и за претставниците од другите институции инволвирани во оваа постапка. Беше посочено дека процесот овозможува брза, транспарентна, унифицирана постапка, од која сите се задоволни, а најмногу граѓаните, односно инвеститорите, бидејќи тие можат да ги достават потребните документи од кое било место на светот по електронски пат, и притоа во секое време може да бидат информирани во која фаза на обработка се наоѓа нивниот предмет преку СМС порака или порака по е-маил.

Присутните, на оваа средба, имаа можност и практично да проследат како се одвива целокупниот процес на поднесување на документацијата по електронски пат, сè до издавањето на одобрението за градење, и од страна на Раководителот на правното одделение на ЗЕЛС, Виктор Арнаудоски, им беше образложена и законската регулатива и сите потфати во поглед на доследното спроведување на постапката.

Претставниците од косовската делегација изразија задоволство од иницијативата на ГИЗ и подготвеноста на ЗЕЛС за пренесување на добри и корисни искуства меѓу земјите од регионот, при што изразија надеж дека ова посета ќе има позитивен резултат, односно дека ќе обезбеди наскоро електронското издавање на дозволи за градење да се прошири во регионот.

Ова е трета делегација од регионот, која сериозно е заинтересирана да ги искористи ползностите на „ е-одобрение за градба“. Во септември, во ЗЕЛС беа делегации од Република Србија и од Република Црна Гора и веќе од месец февруари се најавува можноста ЗЕЛС да започне со активности во Република Србија.

Deputy Executive Director of ZELS, Ardita Dema – Mehmeti introduced the participants with the overall concept, the continuity of all undertaken collaboration steps with the Ministry of Transport and Communications of the Republic of Macedonia, and the provision of a legal framework on compulsory application of the electronic tool.

She emphasized that the electronic tool is relatively simple to use, yet the complexity of the overall process, especially in the very beginning, derived from the resistance to change habits that municipal and remaining services had so far acquired, but who are in fact involved in the issuance proceedings of building permits.

The participants were informed about the delivery of numerous trainings organized by the ZELS Training Centre, intended for municipal representatives and involved institutions in this procedure.

Furthermore, it was pointed out that this process enables a swift, transparent and unified procedure, which actually meets the needs of all, mainly those of citizens and investors since they may electronically submit required documents from any location in the world and be informed about the preparation phase of their subject via a SMS message or an e-mail message.

The attendants had the opportunity to practically follow the overall process, from the submission of documents by electronic means to the issuance of building permits. Meanwhile, the Head of Legal Department of ZELS, Viktor Arnaudovski elaborated them the legal regulation and all interventions in terms of consequent implementation of the procedure itself.

The Kosovo delegation representatives voiced satisfaction from the GIZ initiative and the readiness of ZELS to transfer good and useful experiences between regional countries, thereby hoping that this visit will bring a positive outcome, i.e. it will soon provide electronic issuance of building permits region-wide.

This is the third regional delegation, which is gravely interested to utilize the benefits of “e-Building Permits”. In September, ZELS welcomed delegations from the Republic of Serbia and the Republic of Montenegro, while as of February its activities are announced to commence in the Republic of Serbia.

ГЕНЕРАЛНОТО СОБРАНИЕ НА ЗЕЛС ГИ УСВОИ НАЈЗНАЧАЈНИТЕ ДОКУМЕНТИ ЗА РАБОТЕЊЕТО НА ЗАЕДНИЦАТА

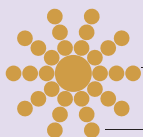
THE GENERAL ASSEMBLY OF ZELS ADOPTED THE MOST RELEVANT DOCUMENTS FOR THE WORK OF THE ASSOCIATION

„Завршуваме уште една календарска година. Период кога ги сублимираме постигнатите резултатите од изминатите 12 месеци. Говориме за успехите, слабостите, за идните заложби. Постојано се соочуваме со низа предизвици, кои не ни дозволуваат да бидеме релаксирани, да се ослободиме, туку, напротив, не држат во постојан потстрек, за изнаоѓање на подобри и поинвентивни решенија“. Вака претседателот на ЗЕЛС, Коце Трајановски, го започна својот отчет за реализираните активности на Заедницата, во текот на 2014 година, изнесен на четвртата седница на Генералното собрание - највисокото тело на ЗЕЛС, што се одржа на 18 декември, 2014 година, во хотелот Александар Палас. На Генералното собрание на ЗЕЛС пред присутните се обрати и Министерот за локална самоуправа, Лирим Шабани, кој ја истакна досегашната соработка со ЗЕЛС и со општините како клучна за успешното спроведување на процесот на децентрализација и реализацијата на многу значајни проекти. Тој ги повика градоначалниците на натамошна соработка, при што ги посочи клучните предизвици за следната година: подобро финансирање на услугите што ги испорачуваат општините, проширување на опфатот на е-услугите, подготовка и финансирање на проекти од регионално значење, во согласност со новите критериуми за оценување, зајакнување на капацитетите на центрите за регионален развој до ниво на обезбедување на финансиска одржливост, преку менување на начинот на нивно финансирање и на моделот на управување. На Собранието присуствуваа и Лујза Винтон, постојан координатор на Обединетите нации и постојан претставник на УНДП во Република Македонија, како и претставник од Делегацијата на Европската унија во нашата земја.

Трајановски во својот говор го потенцира успехот на ЗЕЛС во канализирањето на големиот потенцијал на општинската администрација, преку активностите на 15-те професионални мрежи. Општинската администрација стана креативен иницијатор на бројни предлози за обезбедување на адекватни измени, или дополнување на законската регулатива, во правец на натамошно успешно развивање на децентрализацијата. Трајановски потоа говореше за постигнувањата на ЗЕЛС во реализацијата на четирите стратески цели. Во однос на првата стратеска

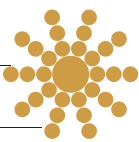
„We are ending up one more calendar year. This being a period when achieved results from recent 12 months are summarized. We talk about successes, weaknesses and future commitments. We have continually been encountering a series of challenges, which do not allow us to be comfortable, to be relaxed. On the opposite, they continually encourage us to find better and more inventive solutions“. This way did the President of ZELS, Koče Trajanovski commence his elaboration (report) on conducted activities of the Association throughout year 2014, on the occasion of the 4th session of the General Assembly - the highest body of ZELS, held on December 18th, 2014 at Aleksandar Palace Hotel. At the General Assembly of ZELS, speech was also delivered by the Minister of Local Self-Government, Lirim Shabani, who emphasized so-far cooperation with ZELS and municipalities, being crucial for successful implementation of the decentralization process and many relevant projects. He also appealed to mayors for further collaboration, thereby pointing to focal challenges in the next year: enhanced funding of services delivered by municipalities, expansion of e-services, preparation and funding of projects of regional significance, according to new assessment criteria, strengthening of capacities of regional development centers to the level of providing financial sustainability by altering the way of funding and a management model. The General Assembly was also attended by Louisa Vinton, UN Resident Coordinator and Resident Representative of UNDP in the Republic of Macedonia, and by a representative of the EU Delegation in our country.

What Trajanovski highlighted in his speech was the success of ZELS in enhancing the large potential of the municipal administration via 15 professional networks. The municipal administration became a creative initiator of numerous proposals for providing appropriate amendments and supplements to legal regulations in terms of further decentralization development. He also talked about the achievements in all four determined strategic goals of ZELS. As regards the lobbying section, he emphasized that many proposals have been reviewed and

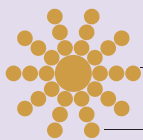
ОБРАЗЛОЖЕНИ АКЦИОНИОТ ПЛАН НА ЗЕЛС И БУЏЕТОТ ЗА 2015 ГОДИНА

На седницата беа усвоени и Акциониот план на ЗЕЛС за 2015 година и Буџетот на ЗЕЛС за 2015 година, што ги образложи извршната директорка, Душица Перишиќ. Таа истакна дека следната година ЗЕЛС ќе изработи нов Стратегиски план за 2015 – 2019 година, каде ќе се дадат новите насоки на понатамошните правци на дејствување на Заедницата. За изработка на Стратегијата веќе е формирана и комисија, составена од градоначалници. Беше укажано дека ќе се ревидираат „Систематизираните ставови на ЗЕЛС“, како моќна алатка на локалните власти во лобирањето пред централната власт, за иницирање на законските измени и дополнувања за унапредување на процесот на децентрализацијата и зајакнувањето на локалната власт. ЗЕЛС ќе пристапи и кон изработка на Стратегија за финансиска стабилност, со предлози за рационализација на трошоците за давање јавни услуги и обезбедување на поголема финансиска независност на општините. Ќе се изработи годишен план за обуки кои ќе се реализираат преку ЗЕЛС тренинг центарот, врз основа на анализа на барањата на претставниците на општинската администрација и нивните потреби. За поддршка на локалните власти за поголемо искористување на европските и други фондови се планира отворање на ЕУ Консултативен центар. Активностите на ЗЕЛС во континуитет се насочени и кон развој на софтверски апликации и тековно одржување на постојните, поддршка за системот на електронски услуги и систем на детекција и превенција на мрежни напади. Обезбедувањето на поголем број електронски услуги за граѓаните, преставува еден од главните предизвици на ЗЕЛС. Беше посочено дека ќе се пристапи и кон изработка на Правилник за достапност на услугите на ЗЕЛС врз основа на платена членарина, со цел рамноправен пристап кон општините кои ја извршуваат обврската за регулирање на членарината кон ЗЕЛС и оние кои тоа не го извршуваат. Беа посочени и поголемите проекти преку кои ЗЕЛС ќе им дава поддршка на своите членки, како: „Сертификација на форумските модератори“, новиот проект „Зајакнување на капацитетите на општинските службеници и на локални претставници за родово одговорно буџетирање“ што ќе се реализира во сите општини, во следните 24 месеци, спроведување на Регионалниот сертификат на општините со поволно деловно опкружување- БФЦ и други. Буџетот на ЗЕЛС за 2015 година во целост ги следи проектираните финансиски потреби за реализација на предвидените активности, при што беше истакнато дека речиси половина од утврдените средства се обезбедени од страна на донаторските организации, меѓу кои најзначајна е Швајцарската агенција за развој и соработка (СДЦ).

ELABORATION OF THE ACTION PLAN OF ZELS AND THE BUDGET FOR 2015

At this session, the ZELS Action Plan for 2015 and the Budget of ZELS for 2015 were adopted, which were elaborated by the Executive Director, Dusica Perisic. She emphasized that next year ZELS will draft a new Strategic Plan for 2015-2019, for the purpose of which a commission of mayors has been established, who will give new guidelines for further activities of the Association. It was reiterated that the “Systematized Positions of ZELS” will be revised, as a powerful tool of local authorities for initiating legal amendments and supplements on enhancing the decentralization process and the central government strengthening. ZELS will also strive to draft a strategy on financial independence with proposals for rationalization of costs for giving public services and ensuring further financial stability of municipalities. Also, an Annual Training Plan will be drafted. The trainings will be delivered via the ZELS Training Centre based on the analysis of municipal administration requests and needs. Regarding the support of local authorities in terms of utilizing European and other funds, an EU Consultative Centre is planned to be opened. The activities of ZELS are continually intended for the development of software applications and current maintenance of existing ones, the support for the system of electronic services and the system for detection and prevention from network attacks. The provision of an immense number of electronic services for the citizens is regarded as one of the main challenges of ZELS. It was highlighted that a Rulebook for the accessibility of ZELS services, based on paid membership fees, will be also drafted. The aim is to achieve balanced accessibility between municipalities that have settled their membership fee to ZELS and those who have not done so. Larger projects by which ZELS will support its members were also pointed out, such are: “Certification of Forum Moderators”, the new Project “Enhancing the Capacities of Local Administration and Municipal Bodies on Gender Responsive Policies and Budgets” which will be implemented in all municipalities in the next 24 months, the implementation of the Regional “Business Friendly Certification BFC” and others. The budget of ZELS is absolutely following projected financial needs for implementing envisioned activities, thereby pinpointing that almost half of determined funds have been provided by donor organizations, among which the Swiss Agency for Development and Cooperation (SDC) is the most relevant one.

цел-лобирањето, тој посочи дека се разгледани и иницирани поголем број на предлози за законски измени до централната власт. Беше истакнато дека вонредните парламентарни избори, што се одржаа оваа година, одзедоа одреден временски период што релативно се рефлектираше на полето на лобирањето, односно во делот на воспоставувањето на дијалогот со надлежните министерства, поради што сè уште за одредени иницијативи не се донесени утврдени решенија. Беа истакнати и позначајните успеси на ЗЕЛС, меѓу кои и они обезбедени во измените на Законот за земјоделско земјиште, со кои од 1 јануари 2015 година, општините од закуп на земјоделското земјиште ќе добиваат 10%, во 2016 година 20%, потоа 30%, а во 2018 година, поделбата на средствата ќе биде еднаква, доколку општината го наплатила данокот на недвижен имот од 80% во однос на планираните средства од претходната година.

Претседателот на ЗЕЛС говореше и за значењето на ЗЕЛС тренинг центарот каде годинава обуки минале околу 2000 лица, повеќето од општините, а беше посочено дека ЗЕЛС големо внимание посветува и на реализирањето на стратегиската цел за поддршка на општините во обезбедувањето на нови софтверски решенија за воведување на електронските услуги за граѓаните. Системот за електронски услуги, што пред неколку години беше подигнат во просториите на ЗЕЛС, се одржува во име на сите општини и се надградува во континуитет. Оваа година, ЗЕЛС обезбеди уште две нови апликации: електронско јавно надавање за спроведување на постапката за продажба и давање под закуп на движни и недвижни ствари и софтверската апликација за електронско водење на прекршочна постапка, во согласност со Законот за јавна чистота. ЗЕЛС и локалните власти станаа лидери во регионот, во користењето на електронски апликации за обезбедување на услуги кон граѓаните. Оваа година во ЗЕЛС дојдоа повеќе делегации да се запознаат со овие алатки, а особено вниманието беше насочено кон примената на „е-дозвола за градба“. Веќе од следната година, искуствата во спроведувањето на оваа електронска алатка ЗЕЛС ќе ги пренесе во Република Србија.

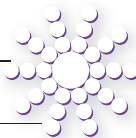
Во однос на стратегиската цел за обезбедување на поголемо искористување на средствата од ИПА фондовите од страна на општините, Трајановски истакна дека ЗЕЛС презема сè поинтензивни активности во оваа насока. Ги посочи и активности на Заедничкиот консултативен комитет меѓу Република Македонија и Комитетот на регионите на Европската унија, како и повеќето проекти со кои се овозможува поддршка на општините за издигнување на значајни прашања кои се однесуваат на зајакнувањето на граѓанското учество и демократските процеси во земјата, транспарентното работење и преземањето на превентивни антикоруптивни активности, како и во областа на почитувањето и заштитата на човековите права и родовата еднаквост.

initiated concerning some law modifications to the central government. Additionally, early parliamentary elections, held this year, took a certain time interval which reflected on the lobbying field, i.e. in terms of setting a dialogue with competent ministries. This brought about the lack of concrete outcomes for certain submitted initiatives. However, most significant successes were highlighted, such as those provided pursuant to the Law on Agricultural Land. Since January 1st, 2015 municipalities will obtain 10% from agricultural land lease, in 2016 they will gain 20%, in 2017 they will be given 30%, and by 2018 the allocation of funds will be equal, provided that the municipality has paid the immovable property tax by 80% pursuant to foreseen funds from previous year.

The President of ZELS also talked about the significance of the ZELS Training Centre where this year approximately 2000 people attended trainings, most coming from municipalities. It was emphasized that ZELS pays great attention to the implementation of the strategic goal for supporting municipalities in the provision of new software solutions for introducing electronic services for the citizens. The system of electronic services, set within ZELS premises several years ago, is maintained on behalf of all municipalities and is continually upgraded. This year, ZELS provided two new systems: electronic public bidding for conducting sale and lease proceedings of movable and immovable assets, and a software application for electronic management of misdemeanor proceedings, in compliance with the Law on Public Hygiene. ZELS and local self-government units became regional leaders in utilizing electronic applications for providing services to the citizens. This year, many delegations visited ZELS to get acquainted with these tools. Mostly, the application of “e-building permit” was pointed out. As of 2015, ZELS will transfer the experiences from the implementation of this electronic tool in the Republic of Serbia.

When it comes to the strategic goal for greater utilization of assets from IPA Funds by municipalities, Trajanovski accentuated that ZELS has undertaken intensive activities in this direction.

He also pointed out the activities of the Joint Consultative Committee between the Republic of Macedonia and the Committee of the Regions of the European Union, as well as many projects that enabled support for municipalities in raising crucial issues aimed to foster civic participation and democratic processes in the country, transparent work and preventive anti-corruption activities, observance and protection of human rights and gender equality.

„ДЕЦЕНТРАЛИЗАЦИЈАТА И ЛОКАЛНИОТ РАЗВОЈ ВО ПЕРСПЕКТИВИТЕ НА ЧЛЕНСТВОТО ВО ЕУ“ - ВТОРА ГОДИШНА КОНФЕРЕНЦИЈА

“DECENTRALISATION AND LOCAL DEVELOPMENT IN THE PERSPECTIVE OF FUTURE EU MEMBERSHIP” – SECOND ANNUAL CONFERENCE

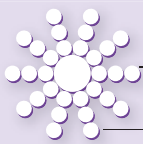
– „Околу 70% од законите се имплементираат на локално ниво. Затоа, развојот на децентрализацијата и зацврстувањето на локалната власт се клучни за земјата, а општините се важни алатки за успешно функционирање на целиот тој механизам. Оттаму, разбирливо е да се каже дека децентрализираната власт, може да даде голем придонес во обезбедувањето на членство на нашата земја во Европската унија.“ Ова го истакна претседателот на ЗЕЛС, Коце Трајановски, на втората по ред годишна конференција „Децентрализацијата и локалниот развој во перспективите на членството во ЕУ“, што се одржа на 18 декември, 2014 година, во хотелот Александар Палас, во Скопје, во организација на Министерството за локална самоуправа и ЗЕЛС, а со поддршка на УНДП.

Пред присутните градоначалници, претставници од центрите за рамномерен регионален развој, од граѓански здруженија и од меѓународни организации, говорела и министерот за локална самоуправа, Лирим Шабани, потоа Лујза Винтон, постојан координатор на Обединетите нации и постојан претставник на УНДП во Република Македонија и Роберт Лидел, министер-советник во Делегацијата на Европската унија во нашата земја.

Претседателот на ЗЕЛС, Трајановски, потенцира дека децентрализацијата има континуиран успех, а потврда за тоа претставуваат досегашните извештаи од Европската комисија за напредокот на нашата земја во овој дел, но уште поголема потврда се подобрените услуги што ги даваат локалните власти, зајакнатата свест на општинската администрација за нејзината улога, како сервис на граѓаните и поинтензивното вклучување на населението во креирањето и донесувањето на одлуките на локално ниво, што, впрочем, го покажуваа и наодите од Истражувањето на перцепцијата на граѓаните за квалитетот на јавните услуги на локално ниво, извршено лице в лице, со 1000 граѓани, во периодот од 3-17 ноември, 2014 година, кои одговарале на 40 поставени прашања.

– „Nearly 70% of laws are implemented at local level. Hereby, the decentralization development and local government strengthening are crucial for the country, while municipalities are focal tools for successful operation of the overall mechanism. Therefore, it goes without saying that decentralized government may offer considerable contribution to our country’s accession to the European Union“. This was emphasized by the President of ZELS, Koce Trajanovski, at the second annual conference on “Decentralisation and Local Development in the Perspective of Future EU Membership” held on the 18th of December, 2014 at Aleksandar Palace Hotel in Skopje, organized by the Ministry of Local Self-Government and ZELS and supported by UNDP.

Before present mayors, representatives of centers for balanced regional development, civic associations and international organizations, speech was delivered by the Minister of Local Self-Government, Lirim Shabani; Louisa Vinton, UN Resident Coordinator and UNDP Resident Representative in the Republic of Macedonia; and Robert Liddell, Minister Counsellor at the EU Delegation in our country. The President of ZELS, Trajanovski highlighted that the decentralization process has achieved continuous success, which is confirmed by so-far reports of the European Commission on the progress of our country in this section. Yet, the progress is more visible in: improved services offered by the local self-government; fostered awareness of the municipal administration for its role as a service for the citizens and more intensive population inclusivity in decision-making processes at local level. In actuality, these were also shown in the findings from the Research on Citizens’ Perception of the Quality of Public Services at Local Level, as conducted tête-à-tête with 1000 citizens during the period 3rd – 17th November, 2014, who responded to 40 questions.

Трајановски истакна дека општините можат да постигнат уште повеќе, за што им е потребна уште поголема доверба од централната власт и поголема вклученост на ЗЕЛС и на општините при суштинското креирање на значајни законски решенија од оваа област. – „ Тоа не значи дека ЗЕЛС нема свои претставници во бројни комитетии и тела каде се дискутира за значајни прашања и

се донесуваат важни одлуки. Напротив. Но има одредени позиции каде сметаме дека нашите искуства и нашата енергија можат да дадат значителен придонес“ - објасни Трајановски. Во својот говор, претседателот на ЗЕЛС, посочи дека општините, организирани преку ЗЕЛС, би дале голем придонес во утврдувањето на критериумите и распределбата на средствата од ИПА фондовите, поради стекнатите искуства од прекуграничната соработка и активностите во Заедничкиот консултативен комитет меѓу Република Македонија и Комитетот на регионите на Европската унија.

Како втор предлог, во насока на обезбедување на уште поголем придонес на „децентрализацијата и локалниот развој во перспектива на идното членство во Европската унија“, Трајановски го посочи и обезбедувањето на поголема финансиска независност на општините, укажувајќи дека голем број општини го докажале своето добро менаџирање во преземањето на низа активности за подобрување на условите за живот на своите граѓани, во областа на урбанизмот, комуналните работи, градење на патишта, во културата, социјалната заштита, пожарникарството и друго.

Министерот за локална самоуправа, Лирим Шабани, истакна дека е посветено посебно внимание на новата Програма за развој на децентрализиран систем на локалната самоуправа за наредните 5 години. Програмата е подготвувана врз основа на две значајни истражувања: едното за перцепцијата на граѓаните за квалитетот на јавните услуги на локално ниво, а второто е анализата на сите функции на единиците на локалната самоуправа, врз основа на што се подготвени конкретни мерки за одржлив, осмислен и инклузивен раст и развој на општините. Министерот Шабани ги истакна и резултатите во искористувањето на средствата од ИПА Програмата за прекугранична соработка, и потенцира дека и во следните пет години процесот на децентрализацијата и развојот на локалната самоуправа остануваат да бидат приоритет за Министерството и за Владата на Република Македонија.

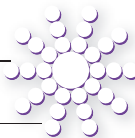
Trajanovski accentuated that municipalities may be even more progressive, but it requires the trust of the central government, greater inclusivity of ZELS and municipalities regarding the essential drafting of crucial legal solutions in this field. -“It doesn’t mean that ZELS lacks its representatives in numerous committees and bodies where crucial issues are discussed and

relevant decisions are reached. On the contrary, there are certain positions where our experience and our energy may bring considerable contribution”, explained Trajanovski.

Additionally, the President of ZELS highlighted that municipalities, under the organization of ZELS, would greatly contribute to determine the criteria and the allocation of assets from the IPA Funds, which results from gained experience in cross-border cooperation and the activities of the Joint Consultative Committee between the Republic of Macedonia and the Committee of the Regions of the European Union. The second proposal, raised by President Trajanovski, as regards the provision of larger contribution to the “Decentralisation and Local Development in the Perspective of Future EU Membership”, actually referred to greater financial independence of municipalities, thereby pointing out that numerous municipalities have demonstrated successful management of a series of activities for improving the life quality of their citizens in the areas of: urbanism, communal works, road construction, culture, social protection, firefighting service and other.

The Minister of Local Self-Government, Lirim Shabani pinpointed that particular attention has been paid to the new Development Programme for Decentralized Local Self-Government System for the next 5 years. This Programme has been drafted on the grounds of two crucial pieces of research: one for the perception of citizens about the quality of public services at local level, and the other refers to an analysis of all the functions of ULSGs. For this purpose, there have been prepared concrete measures for sustainable, conceptual and inclusive growth and development of municipalities. Minister Shabani also reiterated the outcomes from utilizing funds via the IPA Cross-border Co-operation Programme, thus highlighting that for the following five years the decentralization process and the local self-government development will remain

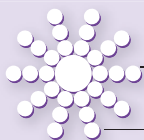
Постојниот координатор на Обединетите нации и постојан претставник на УНДП во Република Македонија, Луџа Винтон, упати честитки до градоначалниците и нивната администрација за постигнатите успеси, имајќи ги предвид позитивните резултати добиени од анкетите на граѓаните кои покажаа дека тие се генерално задоволни од квалитетот на животот во нивните општини и од природата на услугите што ги добиваат. –„Уште повеќе што, овие резултати се случуваат во услови на пад на локалните приходи како процент од БДП на 5,8 отсто, од 6,2 отсто, колку што изнесувале во 2012 година. Сепак, граѓаните очекуваат подобрување во социјалната заштита, економскиот развој и вработувањето. Ова се и областите на кои треба да се посвети поголемо внимание во новата Програма за локалната самоуправа во периодот 2015-2020 година, која сега е во фаза на подготовка”-рече Луџа Винтон, при што потенцира дека УНДП и понатаму ќе продолжи со поддршката на локалната власт во нашата земја.

a priority for the Ministry of Local Self-Government and the Government of the Republic of Macedonia. The UN Resident Coordinator and UNDP Resident Representative in the Republic of Macedonia, Louisa Vinton, on her part, congratulated the mayors and their staff on achieved results, taking into account the positive outcomes provided by citizens’ surveys, which showed that they are generally satisfied with the life quality in their municipalities and the services they are given. -“What’s more, such results arise in circumstances of local income decrease, as a GDP percentage from 6, 2 % in 2012 to 5, 8 % now. Nonetheless, citizens expect improvement in the area of social protection, economic development and employment. These are the areas which demand further attention in the new Local Self-Government Programme for the period 2015-2020, which is underway”, added Louisa Vinton thereby highlighting that UNDP will not cease to support the local authorities in our country.

Роберт Лидел, министер- советник во Делегацијата на Европската унија во нашата земја, уште еднаш потсети дека улогата на ЕУ е постојано да им укажува на националните власти на земјите -кандидати за важноста на реформите, потребни за постигнување на стандардите на ЕУ во сите аспекти на управувањето и затоа, оваа конференција ја смета за многу значајна. Тој посочи и зошто локалната самоуправа е значајна за ЕУ, но и за Република Македонија, при што потенцира дека треба и понатаму да се поттикнуваат локаните власти да станат довол-

Robert Liddell, Minister Counsellor at the EU Delegation in our country, once again reiterated the role of the EU continually points out to national authorities of candidate countries concerning the significance of required reforms in order to meet EU standards in all management aspects; therefore he regarded this conference as vital. He also explained why the local self-government is essential for the EU and the Republic of Macedonia. In doing so, he pointed out that local authorities should be further encouraged to become sufficiently independent and

но самостојни и опремени за да функционираат ефикасно пред своите граѓани. Истакна дека им е потребна поголема финансиска одржливост и фер распределба на приходите, како и целосна имплементација на финансиската одредба од Законот за рамномерен регионален развој. Лидел укажа и на потребата за деполитизирани вработувања, појасна поделба на надлежностите и одговорностите меѓу централното и локалното ниво, поголемо учество на граѓаните во локалната самоуправа, особено на жените во политичкиот живот и друго.

Претседателот на ЗЕЛС, Трајановски и министерот Шабани им се заблагодарија на УНДП за континуираната соработка и поддршката во процесот на децентрализацијата и во организирањето на оваа конференција. Благодарност беше упатена и до Делегацијата на Европската унија, на ГИЗ, на Швајцарската агенција за развој и на сите други соработници и партнери на локалните власти во нашата земја.

„ТУРИЗМОТ И ПОТЕНЦИЈАЛИТЕ НА ОПШТИНИТЕ“ - ОБУКА ЗА ОПШТИНСКИТЕ ПРЕТСТАВНИЦИ ОД ЛЕР

„Туризмот и потенцијалите на општините“ беше темата на обуката што на 9 декември, 2014 година се одржа во просториите на ЗЕЛС тренинг центарот, а која беше наменета за вработените во одделенијата за ЛЕР, одговорни за туризмот во рамките на општините.

ЗЕЛС, во соработка со Агенцијата за поддршка и промоција на туризмот во Република Македонија, обезбеди адекватни претставници од оваа институција, кои на присутните им потенцираа одредени законски решенија од постојаната регулатива од оваа област, им пренесоа значајни искуства за промоцијата и маркетингот во туризмот, говореа за насоките на развојот на туризмот на локално ниво, а се дискутираше и за конкретни проекти за поддршка на туризмот насочени кон општините.

Беше истакнато дека туризмот претставува комплексна стопанска гранка која има непосредна врска со економскиот развој на општината, културата и природата, одржливиот развој и развојот на локалната самоуправа. Претставниците од Агенцијата истакнаа дека општи-

in earnest to function efficiently before their citizens. He emphasized that their need for larger financial sustainability and even allocation of incomes, as well as thorough implementation of the financial provision of the Law on Balanced Regional Development. Liddell also pointed to the need for depoliticized employments, more succinct separation of competencies and responsibilities between the central and local tier, larger participation of citizens in local self-government, especially of women in political life and other.

The President of ZELS, Trajanovski and Minister Shabani expressed their gratitude to UNDP for the continual collaboration and support to the decentralization process and the organization of this Conference. Thankfulness was also addressed to the European Union Delegation, GIZ, the Swiss Agency for Development and Cooperation, and all remaining stakeholders and partners of the local self-government in our country.

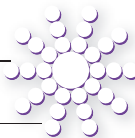
“TOURISM AND POTENTIALS OF MUNICIPALITIES” – TRAINING FOR MUNICIPAL REPRESENTATIVES FROM LED DEPARTMENT

“Tourism and the Potentials of Municipalities” was the topic of the training held on December 9th, 2014 within the ZELS Training Centre, intended for the employees in LED Departments, in charge of tourism in the frames of municipalities.

ZELS in co-operation with the Agency for Promotion and Support of Tourism in the Republic of Macedonia provided competent representatives from this institution, who underscored certain legal solutions from the existing regulation to the participants, thereby exchanging their crucial experience for tourism promotion and marketing. They also talked about the directions for tourism development on local level, as well as some concrete projects for supporting tourism in favor of municipalities.

It was highlighted that tourism is regarded as a direct complex business branch which is directly tied to the economic development of the municipality, culture and nature, sustainable development and local self-government development. The Agency representatives emphasized

ните при спроведувањето на своите активности од областа на туризмот, секогаш треба да ги имаат предвид одредбите од Законот за туристичка дејност (Сл. весник на РМ бр. 62/04, 89/08, 12/09, 17/11,47/11, 53/11, 123/12 , 164/13); од Законот за угостителска дејност (Сл. весник на РМ бр.62/04,89/08, 115/10, 53/11, 141/12,164/13) и од Законот за такса за привремен престој (Сл. весник на РМ бр.19/96, 26/02, 51/03, 88/08). Беа посочени и Националната стратегија за развој на туризмот 2009-2013 година, ревидираната стратегијата со акционен план 2012-2018 година, и одредени локални стратешки документи. Стана збор и за механизмите на инспекции на локално ниво, а пред сè за улогата на локалните инспектори во оваа област.

При креирањето на локалните стратегии во областа на туризмот, па и во другите области беше посочено дека локалните власти треба да водат грижа за нивно усогласување со националната стратегија за развојот на туризмот. Во делот за промоцијата и маркетингот, се говореше за потребата од создавање на бренд и во областа на туризмот, за значењето на дизајнот на веб страниците на општините, особено во назначување на туристичките потенцијали, за утврдување на лого на туристичката дестинација, за значењето на медиумските кампањи, пристапот кон тур-операторите и новинарите, но и за туристичките информативни центри и улогата на општините во тој правец.

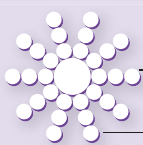
Претставниците од Агенцијата говореа и за конкретните проекти со кои тие раководат, а се однесуваат и на општините, меѓу кои: проектот за планински патеки, планински велосипедски патеки, манастирски туризам, евиденција на туристички потенцијали во РМ и слично. Присутните претставници од општините беа задоволни од обуката и укажаа на потребата ЗЕЛС и во иднина да продолжи со нови теми од областа на туризмот и локалната власт.

that municipalities shall at all times take into account the provisions to the Law on Tourism Activity whilst conducting their tourism activities (Official Gazette of RM, No. 62/04, 89/08, 12/09, 17/11,47/11, 53/11, 123/12 , 164/13); the Law on Catering Activities (Official Gazette of RM, No. 62/04,89/08, 115/10, 53/11, 141/12,164/13) and the Law on Taxes for Temporary Residence (Official Gazette of RM, No. 19/96, 26/02, 51/03, 88/08). Also, the National Strategy for Tourism Development 2009-2013 was highlighted, including the revised strategy with an action plan 2012-2018 and certain local strategic documents. It's about inspection mechanisms at local level, and above all the role of local inspectors from this field.

Whilst creating local strategies in tourism field, and other fields, local authorities should take heed of their harmonization with the national strategy on tourism development. In the section of promotion and marketing, the need of creating a brand was also discussed in the field of tourism pertaining to the design of websites of municipalities, particularly in designating tourism potentials, in terms of determining the logo of touristic destination, the significance of media campaigns, the accessibility of tour-operators and journalists, as well as touristic information centres and the role of municipalities in this direction.

The Agency representatives also talked about some concrete projects they manage, referring to municipalities, among which: project for mountain paths, mountain bicycle trails, monastery tourism, evidence of tourism potentials in RM, etc. Present municipal representatives were satisfied from this training and pointed to the need that in the future ZELS does not cease to bring new topics from the field of tourism and local self-government.

„ОСНОВИТЕ ВО АНДРОИД ПРОГРАМИРАЊЕ“ – ТЕМА НА ОБУКАТА ЗА ОПШТИНСКИТЕ ИТ СЛУЖБЕНИЦИ

Повеќе од 30 претставници од општините, од областа на информатичката технологија, на 11 декември, 2014 година, во ЗЕЛС тренинг центарот, проследија програмска обука на тема „Основите во Андроид програмирање“. Во шестчасовната обука, тие подетално се запознаа со програмирањето во Јава програмскиот јазик, како и со основите на Објективно ориентираното програмирање (ООП). Стекнатото знаење од обуката учесниците би можеле да го искористат за автоматизирање на определени процеси од работењето во општината, или обезбедување на подобра достапност на определени податоци или услуги за граѓаните. Оваа обука ЗЕЛС ја подготви и ја реализираше со користење на сопствените кадровски ресурси од ЗЕЛС единицата за поддршка на „е-општини“ (ЗЕПЕ).

Присутните претставници од општините се запознаа со историјата и потребата од оперативниот систем, како што е [Android OS] Андроид ОС, потоа се дискутираше за карактеристиките на Андроид ОС, а детално беа објаснети и Линукс кернел системот [Linux Kernel], Јава софтверската развојна библиотека [Java SDK] и Андроид софтверската развојна библиотека [Android SDK]. Исто така, се говореше и за карактеристиките и поединечните компоненти на Андроид оперативниот систем и нивната взаемност на постојните компоненти. Присутните ја разгледаа и апликација што ја изработи ЗЕЛС за сопствените потреби, за сигнализација и навремено известување за достапноста на веб апликациите што ЗЕЛС ги одржува за спроведувањето на електронските услуги наменети за граѓаните.

На овој начин ЗЕЛС има за цел да ги зајакне капацитетите на општинската администрација, во делот на ИТ, односно иницира зголемување на интересот за развивање на нови апликации, како за потребите на вработените во самата општина, така и за обезбедување на поквалитетни услуги за граѓаните.

Претставниците од општините беа многу задоволни од оваа обука и иницираа во следниот период да се организираат дополнителни обуки од областа на понапредно програмирање во кое практичната работа ќе биде повеќе застапена.

“BASICS IN ANDROID PROGRAMMING” – TOPIC OF THE TRAINING FOR MUNICIPAL IT OFFICIALS

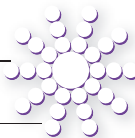

Above 30 municipal representatives of the information technology field attended a programme training within the ZELS Training Centre on December 11th, 2014 on topic: “Basics in Android Programming”. The six-hour long training enabled them to get thoroughly acquainted with the programming method in Java programming language and the basis of Objective-Oriented Programming (OOP). The participants will be able to utilize the knowledge gained at this training for the purpose of automatic conduction of certain processes from municipal operations or the provision of better accessibility of certain data or services for the citizens.

ZELS prepared and delivered this training by utilizing its own resources from the ZELS Unit for Support of “e-Municipalities” (ZEPE). Present municipal representatives got familiarized with the history and the need for an operating system, such as Android OS, the features of Android OS, and were then introduced the Linux Kernel System, JAVA Software Development Kit (Java SDK) and the Android Software Development Kit (Android SDK).

The training also covered features of separate components of Android Operating System and their reciprocity with existing components. The participants also considered the application launched by ZELS for its own needs, to timely signalize and notify about the accessibility of web applications maintained by ZELS for delivering electronic services, which are intended for the citizens. This way ZELS strives to strengthen municipal administration capacities in the IT section, by boosting the interest for developing new applications for the municipal staff needs and for the sake of more qualitative services for the citizens. The municipal representatives were rather satisfied from this training and demanded additional trainings in the future from the field of advanced programming, entailing the enforcement of practical work.

ПРОБНО ТЕСТИРАЊЕ ЗА УТВРДУВАЊЕ НА НИВОТО НА ПОЗНАВАЊЕ НА АНГЛИСКИОТ ЈАЗИК

Околу 70 претставници од општинската администрација, во периодот од 15 до 17 декември, пробно се тестираа за Cambridge English - утврдување на нивото на познавање на англискиот јазик. Тестирањето се одржа во компјутерската сала на ЗЕЛС тренинг центарот, а беше овозможено во соработка на Министерството за информатичко општество и технички спроведено од страна на Британскиот Совет. Инаку, иницијативата за спроведување на пробното полагање, произлезе од заклучокот од советувањето одржано минатиот месец, од страна на ЗЕЛС, за примената на европските јазични стандарди и заедничката европска референтна рамка за јазици за општинските службеници. Всушност, во согласност со Законот за административни службеници, од јануари 2015 година, стапува во сила обврската: задолжително познавање од одредено ниво на странски јазик, во зависност од категоријата на државниот службеник.

Со спроведувањето на ова пробно тестирање ќе се овозможи подетално утврдување на тежината, нивелирањето на нивото, оценувањето, содржината, времетраењето и други параметри на самиот тест, а истовремено се овозможи и самата администрација да се запознае со начинот на спроведувањето на тестот, неговата содржина, како и да осознае каде треба да посвети поголемо внимание за подобрување на познавањето на англискиот јазик.

Полагањето се одвиваше во три групи на ден, од по 16 лица, во период од три дена. Беа повикани по двајца претставници од секоја општина, а од општините од градот Скопје по три лица кои имаа можност да полагаат пробен тест на ниво Б1 и Б2 од Европската јазична рамка (ЕЈР). Пријавените кандидати полагаа во период од 110 минути при што минаа: 1. Влезен тест – 20 минути (кандидатите ги внесуваат личните податоци); 2. Разбирање на пишан текст – 30 минути; 3. Пишување – 30 минути и 4. Слушање – 30 минути. Согласно со пријавата, најголем дел од нив се тестираа за Б1 ниво, а помал дел за Б2 ниво. Резултатите од деловите: разбирање на пишан текст и слушање, кандидатот може да ги види веднаш на екранот, а за пишаниот дел, со логирање на добиениот код, резултатите ќе ги види по три недели од тестирањето. Британскиот совет, како администратор, може да издаде список на резултатите на кандидатите. Пробен тест полагаа и 15 кандидати од вработените во ЗЕЛС.

PROOF TESTING FOR DETERMINING ENGLISH LANGUAGE LEVEL COMPETENCY

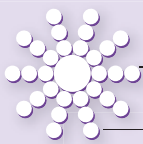

Approximately 70 municipal officials took the proof test of Cambridge English in the period December 15th to 17th, on determining the English language level competency. The testing process took place within the computer-equipped premise at the ZELS Training Centre, and was provided in co-operation with the Ministry of Information Society, while the British Council technically supported it.

Meanwhile, the initiative to implement this proof testing stemmed from the ZELS counseling held a month ago concerning the application of European language standards and the Common European Framework of Reference for Languages for the purpose of municipal officials. In actuality, pursuant to the Law on Administrative Servants, as of January 2015, the following obligation will enter into force: compulsory competency of a certain foreign language level, depending on the category of the civil servant. The enforcement of this proof testing will enable thorough specification of the test difficulty, the leveling, the assessment, the content, the time duration and other test parameters. At the same time, municipal officials got acquainted with the method of implementing this test, its content, and the sections where further attention should be paid in order to improve the English language level competency.

The testing process took place in three groups per day, by 16 people, in three-day time interval. Two representatives from each municipality were summoned to take the exam, while Skopje-based municipalities appointed three representatives, who altogether had the opportunity to sit the proof test level B1 and B2 according to the Common European Framework of Reference for Languages (CEFR). The candidates took the exam in a time interval of 110 minutes, which consisted of: 1. Anchor section – 20 minutes (the candidates insert their personal information); 2. Reading – 30 minutes; 3. Writing – 30 minutes and 4. Listening – 30 minutes. According to the application form, the largest part of candidates took the B1 level, while a smaller group of them took the B2 level.

The candidates could immediately check reading and listening results on the screen, while the writing part will be accessible three weeks after the testing day, by inserting the password given in advance. The British Council, as administrator, may issue a list of results of candidates. 15 employees from ZELS also took the proof test.

ПРЕНЕСЕНИ СЛОВЕНЕЧКИТЕ ИСКУСТВА ЗА ФИНАНСИРАЊЕ НА ОПШТИНСКИ ИНФРАСТРУКТУРНИ ПРОЕКТИ ОД ЕВРОПСКИ И ДРУГИ ФОНДОВИ

SLOVENIAN EXPERIENCE TRANSFERRED IN FUNDING MUNICIPAL INFRASTRUCTURAL PROJECTS FROM EUROPEAN AND OTHER FUNDS

ЗЕЛС и Центарот за европска перспектива од Република Словенија, како дел од официјалната развојна соработка меѓу Република Македонија и оваа европска земја, организираа обука за зајакнување на капацитетите на локалните власти во управувањето со инфраструктурни проекти, кофинансирани од Европската унија и други донатори.

Во рамките на проектот за градење на капацитетите на локалните власти, на 18 декември, 2014 година, во ЗЕЛС тренинг центарот, беше организирана работилница на која учествуваа 20 претставници од општините, кои се задолжени за стратемиско планирање. Целта на работилницата беше практично истражување на финансиските можности за спроведување инфраструктурни проекти и пренесување на релевантното словенечко искуство при затворање на финансиската конструкција на инфраструктурните проекти, особено преку моделот на јавно-приватно партнерство.

Претставниците на општините беа запознаени со: ЕУ фондовите за општински инфраструктурни проекти, наменети за РМ, а во тој контекст и за начинот на програмирање и спроведување ЕУ тендери, идентификација на пречките при реализација на општинските инфраструктурни проекти, словенечкото искуство при изнаоѓање можни решенија за затворање на проектниот буџет, подготовката на проекти според европските правила, листа на приоритети, алокацијата на ЕУ буџет за проекти и улогата на општините, како и зголемувањето на финансиските извори за инвестирање во комбинација со други извори - јавни и приватни, сопствен придонес, ЈПП, техничка поддршка и сл. Дел од обуката беше посветен и на инфраструктурни проекти преку јавно-приватно партнерство, подготовка на техничка спецификација, целесходноста на ваквиот модел, а беа изнесени и примери на најдобра примена на ЈПП. Притоа, за општината да биде способна да решава за инфраструктурни проекти во јавно-приватно партнерство мора да го обезбеди сопствениот финансиски удел, или да има можност да добие банкарска гаранција.

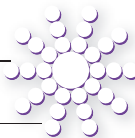
Беше посочено дека најголем дел од средствата од европските фондови во земјава се координираат на национално ниво, при што во одредени ситуации се јавуваат предизвици и при самата имплементација на проектите, но и

ZELS and the Centre for European Perspective of the Republic of Slovenia, as part of the official development programme between the Republic of Macedonia and this European country, delivered a training on enhancing the capacities of local authorities in managing infrastructural projects, co-financed by the European Union and other donors. In the frames of this Project on capacity building of local authorities, a workshop was delivered on December 18th, 2014 in the ZELS Training Centre, and was attended by 20 municipal representatives in charge of strategic planning.

This workshop aimed at a practical research on financial possibilities for management of infrastructural projects and transference of the relevant Slovenian experience whilst completing the financial arrangement of infrastructural projects, particularly via the public-private partnership model. The municipal representatives got acquainted with: EU Funds for municipal infrastructural projects intended for RM; hereby including the programming method and implementation of EU tenders, the identification of impediments during the implementation of municipal infrastructural projects, the Slovenian experience whilst finding possible solutions for completing the programme budget, the preparation of projects pursuant to European regulations, the priority list, the allocation of an EU budget on projects and the role of municipalities, as well as the increase of financial resources for investment in conjunction with other resources - public and private, personal contribution, PPP, technical support, etc.

One section of this training was dedicated to infrastructural projects via public-private partnership, the preparation of technical specification, the rationality of this model, thereby exchanging PPP examples and their best implementation. In order for the municipality to be able to decide upon infrastructural projects in public private partnership must insure its personal financial share or to be able obtain a bank guarantee.

It was highlighted that the greatest amount of assets from European funds in the country are coordinated at national level, which in certain cases induces challenges

при стратегиското планирање што го прави општината за инфраструктурните проекти. Затоа општините за да можат да го поддржат процесот на инвестирање и одлучување, треба да бидат подобро запознаени со финансиските можности од европските средства кои се насочени за располагање на земјата, за што е потребно поинтензивна взаемна соработка со централната власт.

Претставниците на општините беа запознаени и со конкретни проекти во областа на енергетската ефикасност, управување со води, пречистителни станици, управување со отпад и улично осветлување. На работилницата беа разгледани и одредени специфични состојби со кои се соочуваат општините при реализацијата на европските проекти, при што словенечките експерти изнесоа одредени искуства и решенија, а говореа и за самиот процес на донесување одлуки на општината.

На крајот од работилницата, претставниците од општините истакнаа дека на локалните власти во нашата земја им е потребна практична поддршка при изработка и имплементација на проектите финансирани од европските програми, односно интензивно зајакнување на капацитетите за поефикасно искористување на ЕУ фондовите.

during the implementation of projects and strategic planning performed by the municipality concerning infrastructural projects. Hereby, in order for municipalities to support the investment and decision-making processes, they should be better informed about the financial possibilities from European funds intended for our country, which requires a rather intensive mutual collaboration with the central government.

The municipal representatives were acquainted with concrete projects in energy efficiency, water management, waste treatment plants, waste management and street lighting. Also, certain specific cases that municipalities encounter during the implementation of European projects were reviewed, accompanied by the exchange of certain experience and solutions by the Slovenian experts, who also talked about the decision-making process of the municipality. In the end of this workshop, the municipal representatives emphasized that local authorities in our country need practical support for preparing and implementing projects funded by European programmes, i.e. intensive capacity strengthening for more efficient utilization of EU Funds.

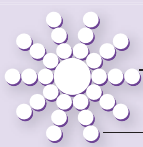
СОСТАНОК НА КОМИСИЈАТА ЗА СЛЕДЕЊЕ НА РАЗВОЈОТ НА СИСТЕМОТ ЗА ФИНАНСИРАЊЕ НА ОПШТИНИТЕ

MEETING OF THE COMMITTEE ON MONITORING THE DEVELOPMENT OF THE FINANCING SYSTEM OF MUNICIPALITIES

Комисијата за следење на развојот на системот за финансирање на општините, на 22 декември, 2014 година, во просториите на ЗЕЛС, ја одржа 28-та седница. На почетокот на средбата, пред членовите на Комисијата и поканетите претставници од финансиските сектори од десетина општини беше презентирана „Анализата на фискални и финансиски податоци на локалната власт во Македонија, компаративна анализа со земјите на ЈИЕ и други групи на земји“. Анализата е направена за периодот 2008-2013 година, а е изработена со поддршка на УНДП. Дискусијата беше фокусирана на обезбедувањето на сопствените приходи на општините, со посебен акцент на локалните даноци и такси и на можностите за гра-

The Committee on Monitoring the Development of the Financing System of Municipalities held its 28th session within ZELS premises on 22nd December, 2014. The meeting began with the presentation of the “Analysis on fiscal and financial data of local self-government units in Macedonia, a comparative analysis with SEE Countries and other group of countries” before Committee representatives and invited representatives of financial departments from ten municipalities. The analysis has been drafted for the period 2008-2013, and is supported by UNDP. The discussion was focused on the provision of personal incomes by municipalities, particularly emphasizing local

дење на политики за зголемувањето на финансиската независност на општините, особено преку унапредување на системот на сопствени приходи. Беа истакнати добри практики на собирање на данокот на имот, како што е оној на општината Боговиње, потоа се говореше за законските можности за примена на повисока стапка на оданочување на имотот, а беше потенцирана потребата за зголемување на процентот од зафаќањето од ДДВ на најмалку 6% и од персоналниот данок на најмалку 30%.

На седницата беше презентираан Извештајот за финансирањето на локалните власти во Република Македонија, во 2013 година, според кој оваа година, во општините биле реализирани приходи во износ од 27,798,588,963 денари. Буџетот на дотации бил најголем во однос на сите други категории и изнесувал 14,344,422,088 денари а основниот буџет на општините изнесувал 11,591,571,809 денари. Констатиран е пад на вкупните приходи од 5%, кој првенствено е резултат на падот во основниот буџет од 13% и на падот на самофинансирачките активности од 7%. Од друга страна, забележен е раст на кредитното задолжување на општините од околу 28%, како и раст на донациите од 19%. Во 2013 година бил забележан незначителен пораст на даноците на имот од околу 2% и пораст на таксите за користење или дозволите за вршење дејност од околу 8%, како и пораст на данокот од доход, од добивка и од капитални добивки. Вкупниот даночен приход на општините во 2013 година, во однос на 2012 година, бил намален за 4%. Во однос на структурата на даночните приходи, даноците на специфични услуги, како и во претходниот период, заземале најголем процент – 60%, а даноците на имот 35%. Кредитната задолженост на општините во странство, во 2013 година била зголемена за 59%, во однос на 2012 година. Задолжувањето во земјава, исто така, бележело пораст од 14%, во однос на 2012 година. Во 2013 година во општините биле реализирани расходи во вкупен апсолутен износ од 27,836,871,129 денари. Во овој износ биле вклучени расходите од основниот буџет на општините, во износ од 11,954,262,997 денари, или за 11% помалку од претходната година.

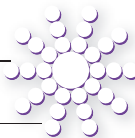
Присутните разгледаа и усвоија повеќе предлог-уредби за методологии за утврдување на критериумите за распределба на блок-дотациите по единиците на локална власт за 2015 година, и тоа: предлог-уредбата за средното образование, предлог-уредбата за основно образование, потоа за јавните установи за деца – детски градинки во општините и за јавните установи за социјална заштита-домови за стари лица. Од страна на локалните власти беше констатирано дека блок-дотациите не ги задоволуваат потребите за

taxes and possibilities for creating policies on increasing the financial stability of municipalities, especially by enhancing the system of personal incomes. Furthermore, best practices of tax property collection were pointed out, such is that of the Municipality of Bogovinje. Then, the accent was placed on legal possibilities for applying the highest taxation item and the need for increasing the percentage of VAT coverage by at least 6%, whereas personal tax by at least 30%.

This session also covered the presentation of the 2013 Report on Financing the Units of Local Self-Government in the Republic of Macedonia, according to which this year municipalities have made incomes amounting to 27,798,588,963 MKD. The budget from endowments was highest in comparison with all other categories. It equals to 14,344,422,008 MKD, while the basic budget amounts to 11,591,571,809 MKD. Nonetheless, a decrease by 5% of total incomes was noticed, which is initially due to the decrease of the basic budget by 13% and the decrease of self-financed activities by 7%. On the other hand, a rise of the credit borrowings of municipalities by approximately 28% was evident, accompanied by the rise of donations by 19%. Year 2013 was marked by a slight increase of property taxes by nearly 2% and rise of taxes on utilization and consents on conducting activities by approximately 8%, as well as rise of the income tax, profit tax and capital gains tax. Total income tax of municipalities in 2013 was reduced by 4% compared to 2012. As far as the composition of tax incomes is concerned, taxes on specific services have achieved a higher percentage – 60%, as in the prior period. Meanwhile, the property tax reached 35%. The credit borrowing of municipalities abroad in 2013 was reduced by 59% unlike 2012. The indebtedness in the country also marked a rise by 14% unlike 2012. In 2013, municipalities realized expenditures in total amount of 27,836,871,129 MKD. This amount also entailed expenditures from the basic municipal budget equaled to 11,954,262,997 MKD or 11% less than the year before.

The participants also reviewed and adopted many draft-decrees on methodologies for determining the criteria for allocation of block endowments in local self-government units in 2015, including the following ones: draft-decree on secondary education; draft-decree on primary education; on public institutions for children – kindergartens in municipalities and public institutions for social protection – homes for the elderly. Local authorities substantiated that

адекватно извршување на префрлените надлежности и дека е потребно нивно зголемување. Особено беа потенцирани предизвиците со кои се соочуваат општините во областа на образованието. Повторно беше изнесен ставот на ЗЕЛС за задолжително зголемување на висината на блок-дотациите, особено во образованието. Беше предложено да се пристапи кон утврдување на стандардот по ученик за средно и за основно образование, што треба да ја покаже реалната висина на потребните средства во блок дотацијата.

block endowments do not meet the needs for appropriate execution of transferred competencies, thus there is a need to increase them. Challenges that municipalities encounter in education were also highlighted. The position of ZELS on compulsory increase of block endowments in education was once more reiterated. The proposal was to determine the standard per pupil in primary and secondary education, which shall demonstrate the real amount of necessary funds in the block endowment.

ЗЕЛС ОБЕЗБЕДУВА НАТАМОШНА ПОДДРШКА ЗА СЕРТИФИЦИРАНИТЕ ФОРУМСКИ МОДЕРАТОРИ

ZELS PROVIDES FURTHER SUPPORT FOR THE CERTIFIED FORUM MODERATORS

Дваесет и седумте сертифицирани модератори за професионално реализирање на граѓанската алатка - „форуми во заедницата“ во општините, на 24 декември, 2014 година, одржаа координативна средба во административната зграда на ЗЕЛС. Станува збор за форумските модератори кои ја проследија обуката и го полагаа испитот за добивање на потврда за стандардизиран квалитет за спроведување на форумските сесии, што ги реализираше ЗЕЛС, во рамките на програмата „Форуми во заедницата“. На средбата присуствуваа претставници од Единицата за координација на форумите (ЕКФ) и консултантите, Борис Шарковски и Димче Митрески, како и претставници од ЗЕЛС.

Целта на овој состанок беше да се потенцира натамошната заложба на ЗЕЛС за поддршка на овие професионални лица и нивниот придонес за зајакнување на граѓанското учество во општините, односно да се овозможи, преку меѓусебна размена на искуствата, уште повеќе да ги усовршат своите способности за модерирање, заеднички да утврдат решенија за надминување на предизвиците со кои се соочуваат при водењето на сесиите, во правец на обезбедување на поголемо учество на населението во донесувањето на одлуки што се од значење за заедничкото живеење во локалната заедница.

Присутните беа запознаени и со активностите на ЗЕЛС во однос на натамошното координирање на постојните модератори, но и за идните планови. Беше укажано на потребата за поактивно вклучување во континуираното ажурирање на веб порталот наменет за модераторите, со пополнување на профилите и со информации за реализираните сесии во општините. Активностите на ЗЕЛС ќе бидат и во насока на поголема про-

Twenty seven certified moderators held a coordinative meeting within the administrative building of ZELS on professional implementation of the civic tool “Community Forums” in municipalities, on December 24th, 2014.

It is about forum moderators who attended the training and took the exam for acquiring a standard quality on implementing forum session, conducted by ZELS in the frames of the Programme “Community Forums”.

The meeting was attended by representatives of the Forum Coordination Unit (FCU) and consultants Boris Sarkovski and Dimce Mitreski, as well as ZELS representatives.

The aim of this meeting was to emphasize the pledge of ZELS to support professionals and their contribution to the enhancement of civic participation in municipalities.

In actuality, the point is to improve their moderation skills by mutually exchanging their experience and jointly detecting solutions for overcoming challenges they encounter whilst delivering their sessions. This shall bring greater participation of citizens in decision-making processes that are significant for common life in the local community.

The participants were also acquainted with ZELS activities regarding further coordination of existing moderators, and future plans.

The need for a more active inclusion in continual website updates was also accentuated, as being intended for the moderators who update their profiles with information about delivered sessions in municipalities.

The activities of ZELS will also strive for greater promotion of the website, which also contains the Register of Certified

моција на овој веб портал, каде е поставен Регистарот на сертифицирани модератори, како единствен извор на општините за избор во ангажирањето на професионални лица за форумите. Присутните беа информирани дека во следниот период се размислува за отворање на циклус на обуки за сертифицирање на нови модератори.

Искуствата што ги изнесоа присутните во најголем процент се однесуваа на реализираните сесии во спроведувањето на буџетските форуми во десетте општини, што се поддржани од Швајцарската агенција за развој и соработка (СДЦ). Тие говорееа за предизвиците, при што меѓусебно разменија и предлози за нивно поадекватно надминување во следниот период.

Претставниците од ЕКФ се генерално задоволни од начинот на кој ангажираните модератори ги реализирале буџетските форуми во 10-те општини. Тие потенцираа дека добрата подготовка, координацијата со општинскиот тим и со ко-модераторот се клучните елементи за успешни сесии, коишто секогаш треба да ги имаат предвид модераторите. Беше констатирано дека поголем успех може да дадат „скроените“ сесии според одредени типови на општини, а се дискутираше и за можноста за дополнување на прирачникот „Форуми во заедницата во 11 чекори“. Почести средби на модераторите за размена на искуства и унифицирање на примената на одредени правила, како и практикување на меѓусебни следења на сесиите меѓу модераторите и користењето на алатката „peer to peer“ за ко-модераторите, исто така, се можности за напредување на целиот процес на „форуми во заедницата“.

Moderators, as a sole source for municipalities to select and engage forum professionals.

The participants were also informed that a new cycle of trainings on certifying new moderators is planned to be opened in the period to come.

Experiences exchanged by the participants mainly referred to delivered sessions in the implementation of budget forums in ten municipalities, which are supported by the Swiss Agency for Development and Cooperation (SDC).

They also talked about the challenges and mutually exchanged proposals to properly overcome the same in future.

FCU representatives were generally satisfied from the method of engaging moderators who delivered the budget forums in 10 municipalities.

They highlighted that successful preparedness and coordination with the municipal staff and the co-moderator are key elements for prolific sessions, always taking into account the moderators.

However, the conclusion was greater success may be made by “tailor-made” sessions according to certain types of municipalities, not omitting here the possibility for supplementing the Manual “Community Forums in 11 Steps”.

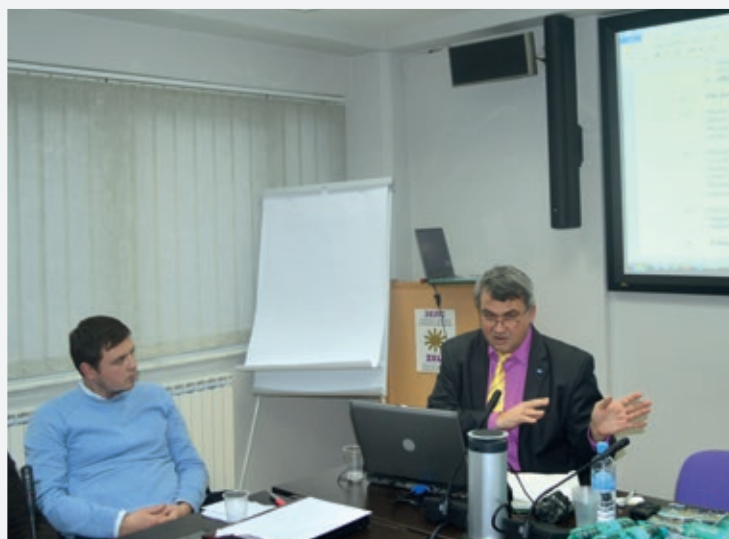
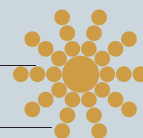
More frequent meetings between moderators on exchanging experiences; unifying the application of certain rules; common attendance of sessions and utilization of the tool “peer to peer” by co-moderators, are also possibilities to improve the overall process of “Community Forums”.

ПРЕЗЕНТАЦИЈА НА НОВА АЛАТКА „ЛОКАЛЕН РАЗВОЈ ПРЕДВОДЕН ОД ЗАЕДНИЦИТЕ“

Во организација на ЗЕЛС и Институтот за развој на руралните заедници, на 26 декември, 2014 година, во просториите на ЗЕЛС тренинг центарот, беше организирана презентација на новата алатка - „Локален развој предводен од заедниците“ (Community Led Local Development- CLLD). Беа поканети претставници од сите општини, особено од одделенијата за локален економски развој, кои на почетокот се запознаа и со мерката LEADER (“Liaison entre actions de developpement de l’economie rurale”). Таа претставува оска во Заедничката европска политика за земјоделство и рурален развој. Присутните беа информирани и за активностите што се преземаат во нашата земја за понатамошно применување на оваа алатка.

Претставникот од Социо-економскиот комитет на Европа, Роман Хакен, говореше на темата „Локалниот развој предводен од заедниците“ (Community Led Local Development -CLLD). Станува збор за нова алатка која ќе се применува во периодот 2014-2020 година во европските

земји, но и во земјите-кандидатки, по спроведените подготовки. Целта е да се унапреди локалниот развој преку поддршка и финансирање, на основа на партнерства, како дел од ЕУ иницијативите: URBAN, URBACT, EQUAL, Local Agenda 21 и други. Всушност оваа алатка ќе се користи за мобилизација и унапредување со вклучувањето на локалните заедници и организации за да се придонесе за паметен (smart), одржлив и инклузивен развој. Воедно ќе придонесе кон зајакнување на територијалната кохезија, вклучително односите со земјите кои не се дел од ЕУ. „Локалниот развој предводен од заедниците“ е алатка која ги користи средствата од европските структурни и инвестициски фондови. Имено, цел на презентацијата беше претставниците од општините навремено да се запознаат со можностите за кофинансирање и имплементирање на пилот-проекти, што би претставувало тестирање на применувањето на оваа алатка, особено во регионите во кои досега не била употребувана, како што се урбаните заедници и нивните периферии.

PRESENTATION OF THE NEW TOOL “COMMUNITY LED LOCAL DEVELOPMENT”

The new tool “Community Led Local Development” (CLLD) was presented on December 26th, 2014 within ZELS Training Centre premises under the organization of ZELS and the Rural Development Network of the Republic of Macedonia. Representatives of all municipalities were invited, particularly from local economic development departments, who in the beginning of the presentation were introduced with LEADER measure: Links between the rural economy and development actions (Liaison entre actions de développement de l'économie rurale). This tool is deemed an axis of the Common European Agricultural and Rural Development Policy. The participants were informed about undertaken activities in our country pertaining to the application of this tool.

The representatives of European Economic and Social Committee, Roman Haken discussed on topic “Community Led Local Development” (CLLD).

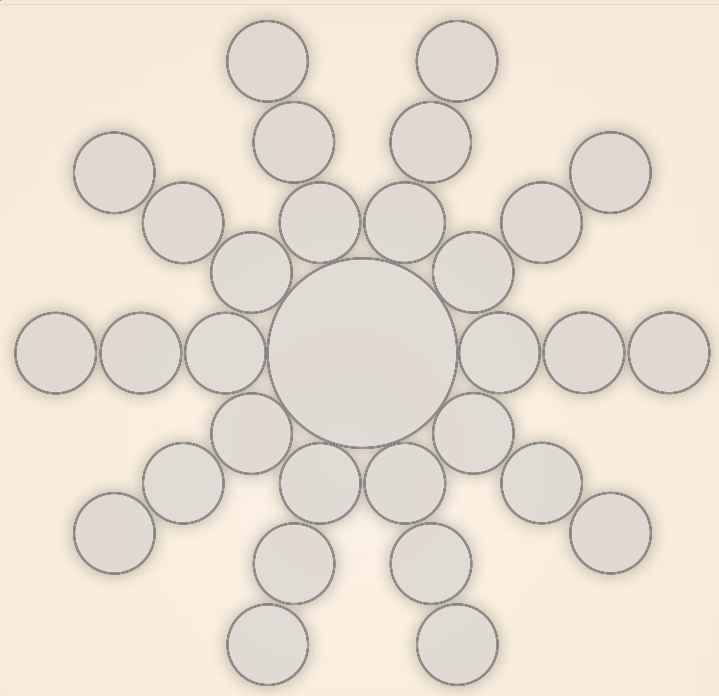
It is about a new tool which is going to be implemented in the period 2014-2020 in EU Member-States and Candidate Countries, following conducted preparatory activities.

The aim is to enhance local development via support and financing on the ground of partnerships, as part of EU initiatives: URBAN, URBACT, EQUAL, Local Agenda 21 and others.

In actuality, this tool will be utilized for mobilizing and improving the inclusion of local communities and organizations by contributing to a smart, sustainable and inclusive development.

It will simultaneously contribute to the empowerment of territorial cohesion, including relations between countries which have not yet joined the EU. “Community Led Local Development” is a tool which utilizes assets from European structural and investment funds.

Namely, the presentation aimed to timely familiarize municipal participants with co-financing possibilities and implementation of pilot projects, which would be regarded as a test on this tool's application, especially in regions that have not used it before, such are urban communities and their peripheries.

**ЗАЕДНИЦА НА ЕДИНИЦИТЕ НА ЛОКАЛНАТА
САМОУПРАВА НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА - ЗЕЛС**

тел. +389 (0)2 30 99 033 / факс: +389 (0)2 30 61 994
ул. Копенхагенска бр. 5, п.фах 32, 1000 Скопје, Република Македонија
contact@zels.org.mk , www.zels.org.mk

**ASSOCIATION OF THE UNITS OF LOCAL SELF-GOVERNMENT
OF THE REPUBLIC OF MACEDONIA - ZELS**

tel. +389 (0)2 30 99 033 / fax: +389 (0)2 30 61 994
st. Copenhagenška 5, P.O. box 32, 1000 Skopje, Republic of Macedonia
contact@zels.org.mk , www.zels.org.mk